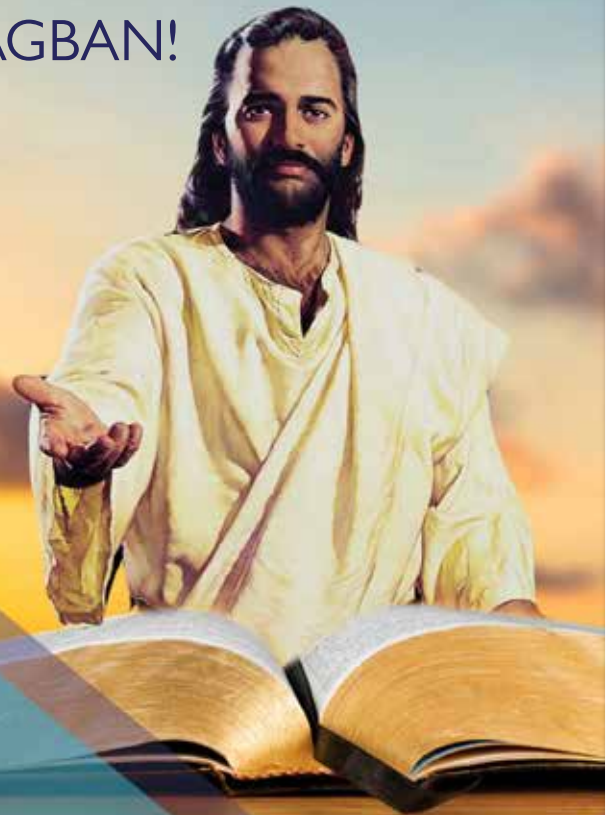

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETÉLET VÁRÓKNAK

**KÖVESS ENGEM
A TELJES IGAZSÁGBAN!**

ROMÁNIAI UNIÓ
KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁG
CERNICA, 2019. NOVEMBER 18.

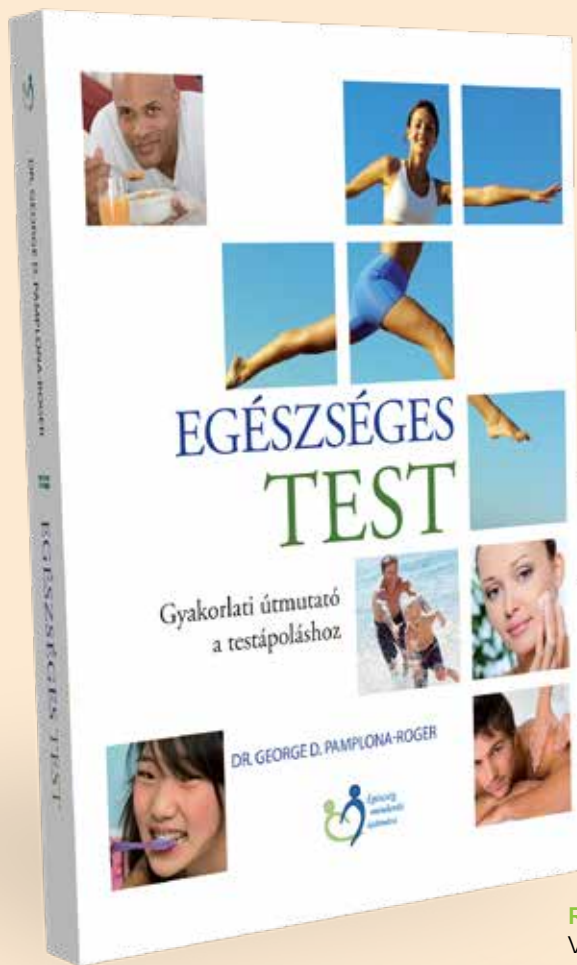
Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

KÖNYVAJÁNLAT

evs
editura viață și sănătate

É KÖNYVET OLVASVA, MEGTUDHATJÁK:

- ✪ HOGYAN VIGYÁZZANAK A TESTÜKRE;
- ✪ MELYEK A TERMÉSZETES KEZELÉSI MÓDSZEREK A KÜLÖNBÖZŐ TESTRÉSZEK ÉS SZERVEK SZÁMÁRA;
- ✪ HOGYAN ELŐZHETŐK MEG BIZONYOS BETEGSÉGEK;
- ✪ HOGYAN LEHET SZÉP A TESTÜK;
- ✪ MILYEN TÁMADÁSOK ÉRIK A TESTÜKET;
- ✪ MI AZ EMBERI TEST TÖRTÉNETE ÉS SORSA.

Az *Egészséges test* c. könyv az emberi test rendkívüli értékét hangsúlyozza, megmagyarázza minden szervének és részének működését, és értékes tanácsokat nyújt az egészség és a jó erőnlét megőrzése érdekében.

Jelen kötet a megelőző orvoslás összefoglaló kézikönyve, mely elsősorban azok számára íródott, akik szeretnének vigyázni saját testükre. A legösszetettebb és leghatékonyabb gépezet – az emberi test – hatékony működését elősegítő tankönyv.

GEORGE D. PAMPLONA-ROGER sebész és közegészségügyi szakember. Foglalkozása természeténél fogva kiváló ismereteket szerzett az emberi testről. Az egészségmegőrzés terén oktatóként szerzett tapasztalatára alapozva, kiváló tehetséggel, a komplex ismereteket könnyen érthetővé téve adja át a nagyközönségnek a tudományos információkat. Könyveit több nyelvre lefordították.

RENDELÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS:

Viață și Sănătate Kiadó, www.viatasisanatate.ro
tel: 0745-513229 (Kolozsvár, Cuza Vodă utca 16. szám),
0740-101040 (Marosvásárhely, Predeal utca nr. 120. szám)

2019. december. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.
Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sîrbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Florian Ristea, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szőcs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040

ISSN 1842 - 3361

AZ ÉVEK HATÁRÁN

Az évek közötti határhoz közeledünk. Egy újabb esztendő tűnik el az örökkévalóság tengerében, miközben figyelmezőn emlékeztet: Az Úr Jézus nemsokára eljön! Az évek közötti határ lehetőséget nyújt, hogy egyidejűleg elemezzük a múltat és fürkésszük a jövőt.

Miről szól az elmúlt év?

A megtett utat szemlélve megállapítjuk, hogy az egyetlen biztos pont az életben: ISTEN. Elkápráztat a gondviselő szeretete. Tapasztalatunk és elismerésünk a zoltáros szavaival fogalmazható meg: *„Várván vártam az Urat, és hozzám hajolt, és meghallgatta kiáltásomat. Sokat cselekedtél te, Uram, Istenem a te csodáiddal és terveiddel mi érettünk. Semmi sem hasonlítható hozzád...”* (Zsolt 40: 2, 6)

A múlt óriás kivetítőjén az életünkről szóló filmet vetítik. Mit látunk? Hogy sokszor ikertestvérei voltunk Péternek. Amikor az Urat néztük, meglovagoltuk a hullámokat, de amint figyelmünket elterelte a „szél”, süllyedeztünk. Milyen jó, hogy Ő meghallotta kétségbeesett kiáltásunkat: *„Uram, tarts meg engem!”*

Naponta hallottuk: „Jer, kövess engem”, de – a gazdag ifjúhoz hasonlóan – a mulandókat kedveltük az örökkévaló értékek helyett. Milyen jó, hogy még ma is hangzik: *„Jöjjetek Én hozzám mindnyájan...”!*

Jézus naponta kopogott a szívünk ajtaján, de nekünk más prioritásaink voltak. Milyen jó, hogy Ő még nem adta fel.

Életünk damaszkuszi útjain, Saulushoz hasonlóan azt hittük, hogy Istenért menetelünk. Meglepetés! Jézus nekünk szegezte a kérdést: „Miért üldözöl engem”? Világosan kifejtette elvárásait. Ezek szerint az elvárások szerint élünk?

Sokszor magányosan küzdöttünk az élet hullámaival. Saját tapasztalatainkban és erőnkben bízunk, és csak akkor figyeltünk Rá, amikor kétségbe ejtő helyzetbe kerültünk. Milyen jó, hogy Ő bátorított: *„Én vagyok, ne féljete!”*

Mi vagyunk az Isten fügefája. A Vincellér drága vért, bőséges kegyelmet investált belénk. Gyümölcs? Menekvésünk a Vincellér közbenjárására van: *„Még hagyd egy évig”.*

Sajnos, nem jutottunk át a túlsó partra. Átjuthattunk volna? Nem Jézuson múltott! Milyen kár, hogy a lelki élet pusztájában a helyben toporgást választottuk, miközben már csak egy lépés Kánaán. Uram, bocsásd meg nekünk!

Mit hoz a jövő?

Próbákra számíthatunk. Isten nem ígér gond nélküli életet, de arról biztosít, hogy *„velünk van a világ végezetéig”* (Mt 28:20). Szükséges, hogy szívünk állandóan dúdolja az elhatározást: „Csak Jézussal akarok haladni”.

Most, az évek határvonalán sajátítsuk el a túlsó partra érkezés titkát: *„És amikor beléptek a hajóba – JÉZUS és Péter – elállt a szél. A hajóban lévők pedig hozzá menvén, leborulának előtte, mondván: Bizony, Isten Fia vagy! És általkelvén eljutának Genezáret földjére.”* (Mt 14:32-34). Jézussal biztonságban hamarosan hazaérkezünk! ■

TARTALOM

3 Vezércikk

Szász Ernő

Az évek határán

4 Az elnök jelentése

Aurel Neațu

Az idő útkeresztződésében!

5 A titkár jelentése

Georgel Pîrlitu

Egy Istentől megáldott nép!

9 A kincstárnok jelentése

Emil Jigău

Pénzügyi menedzsment és misszió

11 Nevelés

Mihai Goran

Integritás Nemzetközi Líceum

12 Esemény

Szász Tibor és Szász Ernő

Huszonöt éves a Theodora idősek otthona

14 Lelkiség

Emilian Niculescu

A hit általi megigazulás (1)

17 Börtönszolgálat

Adrian Costache

Fehér ruha

20 A kereszténység történelme

Benone Lupu

A vatikáni nekropolisz (2)

22 Életrajzok

Cristian Trenchea

Ellen Gould White – az Úr hírnöke

24 Hitvédelem

Pavel Burlacu

Vigasztaljátok népemet! (2)

26 Hermeneutika

Daniel Olariu

A kinyilatkoztatás irodalmi módszere Dániel könyvében (2)

30 Szívtől szívnek

Aurel Neațu

Ami megmarad

31 Gyermekoldal

Alina Chirileanu

Jézus barátai

AZ IDŐ ÚTKERESZTEZŐDÉSÉBEN!

Atizenkét leendő tanítvány kiválasztásával Jézus már munkásságának a kezdetén lefektette az egyház misziómunkájának alapjait. Habár úgy tűnik, hogy mindannyian meggyőződéssel valljuk e küldetés fontosságát, mégis mindez csupán óhaj marad a mai Adventista Egyház számára. Viszont feltűnt néhány jele annak, hogy tudatosan bennünk a jézusi szolgálat módszeréhez való visszatérés szükségessége, vagy legalábbis erre figyeltem fel egyházunk legutóbbi világtalálkozóin, amelyeken részt vettem. A Generál Konferencia őszi ülésszakán, valamint az Inter-Európai Divízió által szervezett találkozón is nagyon sok szó esett a tanítványságról. A Gyülekezeti Kézikönyv is egy új, a tanítványságról szóló fejezettel gazdagodik. Ez örömmel tölt el, viszont a múlt tapasztalataiból tudom, hogy a szavaktól a tettekig sok esetben hosszú az út.

Ami pedig bennünket, romániaiakat illet, meggyőzésem, hogy a Szentlélektől ihletetten ismerjük el már a mandátumunk kezdetén, hogy a tanítványság az egyetlen módszer, amely újjáélesztheti missziómunkánkat, és amellyel megvalósíthatjuk a két kitűzött

célt: a lelki ébredést és a taglétszám növekedését. Ennek okáért tehát – anélkül, hogy erre törekedtünk volna – stratégiánk megegyezik a világszéles Adventista Egyház látásmódjával. Imában minden reggel egyezkedem Istennel, mivel meggyőződésem, hogy egymagunkban nem érhetünk el sikereket, és kérem Őt, hogy ne a hiányosságainkra tekintsen, hanem Krisztus által előlegezzen hitelességet nekünk, és Szentlelke adjon erőt, hogy végrehajthassuk a terveinket.

Mandátumunk kezdete nem volt könnyű, számos kihívással szembesültünk, és miért is ne mondanánk ezt ki anélkül, hogy panaszkodnánk, vannak olyan akadályok, amelyek sajnálatos módon túl sok időnket emésztik fel, amit a szolgálatra kellene szánnunk. Tudom, hogy nagyok az elvárások, hogy az egyháztagok határozott döntéseket várnak, és csak a Szentlélek ereje által lehetünk következetesek a szolgálatunkban. Hiszem, hogy itt az ideje még többet imádkozni, kérni az Úr segítségét, majd elkezdni dolgozni. Fontos, hogy mi, az egyház vezetői tanúsítsunk hűséget a ránk bízott munkában (1Kor 4:2). Valljuk meg újra hitünket és meggyőzésein-

ket, küzdjünk a mércék megtartásáért, a bibliai igazi értékek népszerűsítéséért, és határozzuk el, hogy Krisztusban maradva Isten hűséges társai leszünk. Mint egyház és mint vezetők egy pillanatra se álljunk meg, és tiszta trombitaszót hallassunk azon az úton, amelyet választottunk Isten oldalán. Vállaljuk mindannyian, hogy megteszünk minden tőlünk telhetőt, hogy az Ige és a példánk által olyan értékeket képviselünk, mint a szeretet, jóság, hosszútűrés, tisztesség és irgalom, mert embertársainknak csak így beszélhetünk hitelesen Isten jelleméről és szépségéről.

A választási közgyűlés óta eltelt néhány hónap alatt megismerhettem különböző országok, kontinensek adventista egyházait. Bevallom, nem vagyok elragadtatva a látottaktól. Creangă szavaival élve: „*Nem tudom, mások hogy vannak vele...*” de én maradok a saját egyházam iránti szeretetemmel, amelyet még jobban értékelek, valahányszor *idegenek* között vagyok. Itt az ideje, hogy legyünk realisták, értékeljük még jobban azt, amink van, és ne nézzünk a szomszédokra. Igaz, hogy sosem fogunk azokkal az anyagi forrásokkal rendelkezni, mint ők, de meggyőződésem, hogy nagyon sokan irigyelnek bennünket a rendelkezésünkre álló emberi erőforrásokért. Azt hiszem, ez a kulcsfontosságú tényező! Vagy legalábbis az egyike azoknak, amelyeket még azonosítanunk kellene. Az Inter-Európai Divízió legutóbbi bizottsági ülésén az egyik (nem romániai) felszólaló azt mondta, hogy a divízió tagjainak több mint fele román. Több mint 90.000 tag! Igen, a mai Európában a romániai egyház növekvő erőt képvisel, legalábbis számbelileg.

Nagyon sok fiatal van közöttünk, akik szeretik az egyházat, és készek szolgálatot vállalni. Vannak gyerekeink, akik a szüleikkel együtt vesznek részt szombatról szombatra az imádaton. Úgy gondolom, hogy túl keveset teszünk értük, nem adjuk meg nekik azt a figyelmet és támogatást, amelyre szükségük lenne ahhoz, hogy még jobban szeressék Istent és az egyházat. Apropos, ezt a küzdelmet már több szomszédunk elveszítette. És mivel menteni igyekeznek a menthetőt, különböző megoldásokkal próbálkoznak annak érdekében, hogy megtartsák, vagy visszahozzák a gyülekezetbe az ifjakat, de ennek sok esetben hatalmas ára van, ami sajnós általában az alacsonyabb mércékben mutatkozik meg. Mennyire igazak és időszerűek a Bölcs szavai: „Tanítsd a gyermeket az ő útjának módja szerint...” (Péld 22:6). Szülők és előljárók, fogjunk össze, és mutassuk meg a gyermekeinknek, mennyire szeretjük őket, és milyen fontosak számunkra. A tanítványság, a nevelés, a család és az egészséges életmód mellett a gyermekekért és az ifjakért végzett munka lesz mandátumunk egyik prioritása.

AZ ELNÖK JELENTÉSE AUREL NEAȚU

„HA A LELKI ÉLET
ÚTJÁT VÁLASZTJUK,
AKKOR ÁLLANDÓAN
KAPASZKODNUNK KELL
FELFELÉ, MERT EZ AZ
ÚT MEREDEK. KEVÉS
ÚTÍTÁRSATOK LESZ,
MERT A NAGY TÖMEG
A LEFELÉ VEZETŐ
UTAT VÁLASZTJA.”
(GONDOLATOK
A HEGYIBESZÉDRŐL,
138. O.)

Bizonyára sokat lehetne beszélni a most befejeződő misszióévről, de a statisztikákat én a mérlegkészítés idejére hagyom, és hálát adok Istennek a támogatásért és minden szolgálattevő hozzájárulásáért. A jövőre nézve szeretném gyakorlatba ültetni az együtt kidolgozott stratégiát. Anyagi és emberi erőforrások állnak a rendelkezésünkre, valamint egy egységes csapat, továbbá az evangélium felé nyitott politikai és társadalmi légkör, tehát végezzük teljes komolysággal, odaadással a szolgálatot Istenért és az egyházért.

Különösen fontos, hogy a 2020-as esztendő legyen mérföldkő arra vonatkozóan, ahogyan a romániai egyház vezetői megértették a Szentírás népszerűsítését, de nem szavak, hanem tiszta életük és szolgálatvállalásuk által.

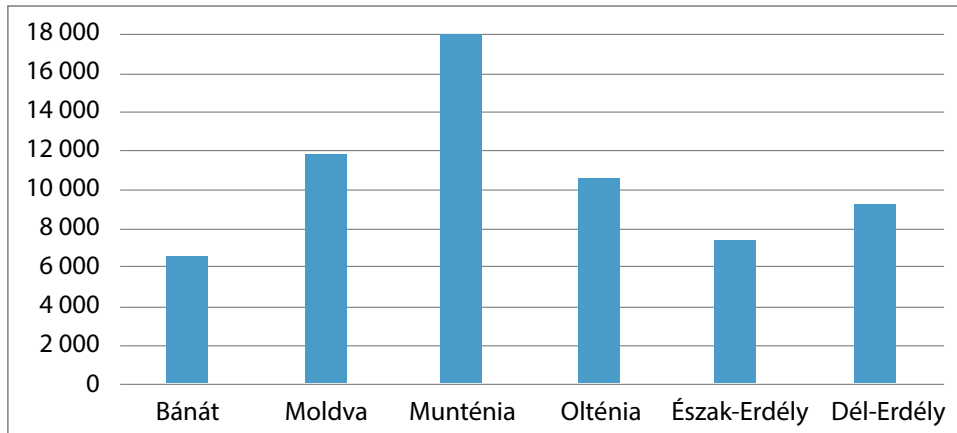
Meggyőződésem, hogy Isten meg tudja változtatni a hitéletünket, és felhasználhat bennünket az üdvösség üzenetének eljuttatására azokhoz, akik még nem ismerik Őt. A Kövess *Engem a teljes igazságban* elnevezésű missziós évben a lelkészek és a tagok teljes bevonása minden biztonnyal meghozza egyházunkban a szolgálattevés megújulását. Mottónk ez legyen: *Kínáljuk fel a Szentírást, és tanulmányozzuk együtt az érdeklődőkkel!*

Kiáltunk az Úrhoz, „talán tenni fog érettünk valamit, mert az Úr előtt nincs akadály, hogy sok vagy pedig kevés által szerezzen szabadulást” (1Sám 14:6). ■

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

EGY ISTENTŐL MEGÁLDOTT NÉP!

2019. szeptember 30-án a Romániai Adventista Egyház 63.276 tagjának egyházterületekre lebontott statisztikája a következőképpen mutat:

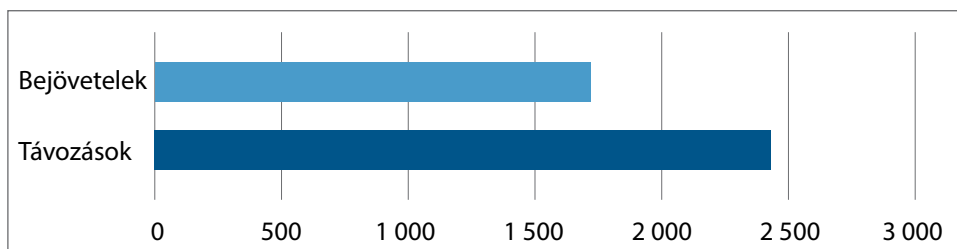

A TITKÁR JELENTÉSE
GEORGEL PIRLITU

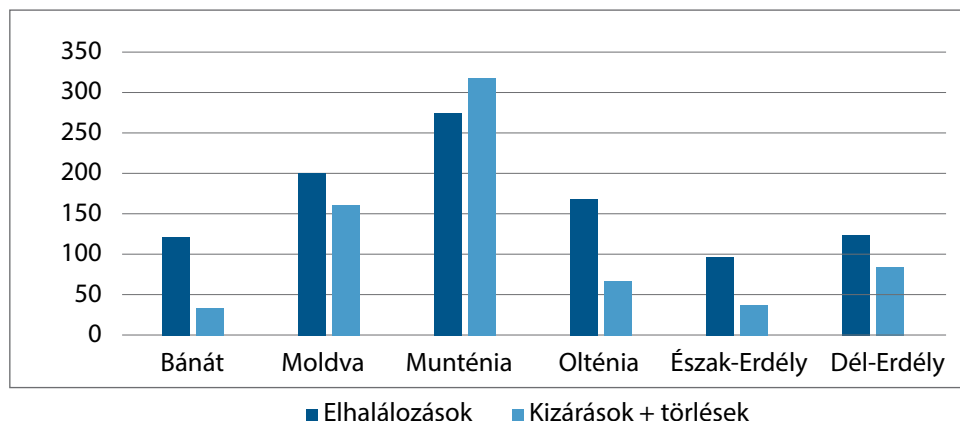

„AZ ÚR PEDIG MEGY VALA ELŐTTÜK NAPPAL FELHŐSZLOPBAN, HOGY VEZÉRELJE ŐKET AZ ÚTON, ÉJJEL PEDIG TŰZOSZLOPBAN, HOGY VILÁGÍTSON NÉKIK.”
(2MÓZ 13:21)

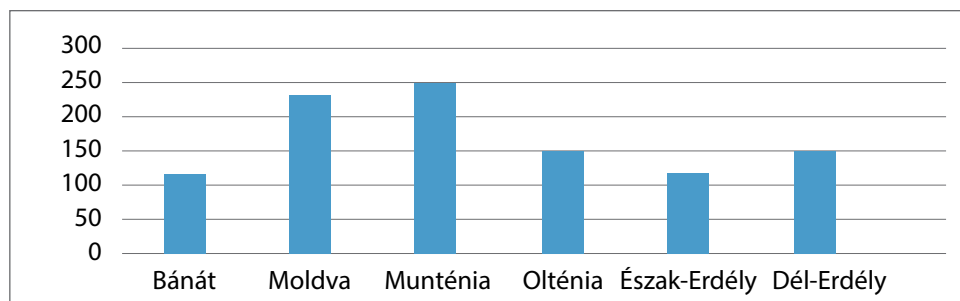
Az idei év első kilenc hónapjában 1712 személy csatlakozott az egyházhoz, és 2423 kilépést jegyeztünk. Ennek értelmében, míg az egyháznak év elején 63 787 tagja volt, kilenc hónap elteltével 511 taggal kevesebb, vagyis 63 276 tagot számlált.

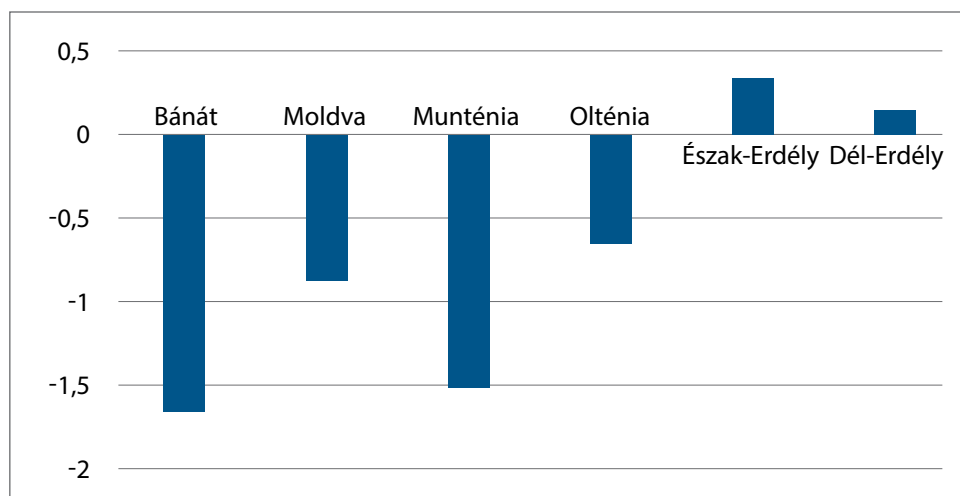
Elhalálozások és kizárások + törlések az egyházterületekben – 2019

Keresztség általi bejövetelek az egyházterületekben – 2019

Növekedési/csökkenési arány egyházterületenként – 2019

„BÁR A GYÜLEKEZET LEGYENGÜLT ÉS NEM TÖKÉLETES, SZÜNTELEN FIGYELMEZTETÉSRE, TANÁCSRA SZORUL, MÉGIS KRISZTUS LEGFŐBB NAGYRABECSÜLÉSÉNEK TÁRGYA.”

(Bizonyoságtételek, 7. köt., 16. o.)

Izrael népének a Szentírásban bemutatott története egy Istentől megáldott nép története. És ez az áldás nem csak időnként mutatkozott meg, hanem legalábbis egy bizonyos pontig állandó volt. Évszázadokon, sőt évezredekken át kísérte végig Izrael népét. Az izraeliták, de a környező népek is hitték, hogy Isten áldotta meg őket.

Egy másik megközelítés

Nagyon fontos, hogy mi is úgy tekintsünk a romániai egyházra, mint amely Izrael népéhez hasonlóan áldásokban részesül! Gyakorta tekintünk a negatív tényezőkre, miközben figyelmen kívül hagyunk számos olyan pozitív elemet, amely Isten áldásainak az eredménye. És ezek az úgynevezett negatív tényezők gyakran nem is jelentenek többet személyes véleménynél.

Javasolom, hogy elemezzük a hazai egyház egyik „negatív” tényezőjét: a taglétszám csökkenését a 2019-es év első kilenc hónapjában. Az utóbbi években erről a csökkenésről egyre több szó esik.

A lelkészek azt gondolják, hogy ha az egyház aktívabb lenne, nem merülne fel ez a probléma. A laikusok pedig úgy vélik, hogy akkor változna valami, ha a lelkipásztorok lennének aktívabbak. Ezzel egy alaptalan nyomás keletkezik, az egyház működésére vonatkozó negatív üzenetek nem tesznek jót. Hogyan érezhetnék jól magukat az ifjak egy olyan egyházban, amelyről azt hangoztatják, hogy évről évre folyamatosan csökken a taglétszáma? És vajon mennyire könnyű kívülálló személynek belépni egy folyamatosan csökkenő közösségbe?

Lehet, hogy egy másik, nem ennyire negatív megközelítés

Az év első kilenc hónapja – 2019:

Egyház-terület	Taglétszám 2019. jan. 1.	Bejövetelek		Távozások			Taglétszám 2019. szept. 30.	Növekedés/ csökkenés
		Kereszt- ség + szavazat + újra ker.	Tagság átkérése	Tagság átkérése	Elhalá- lozás	Kizárás/ törlés		
Bánát	6 652	116	46	81	123	36	6 544	-1,65
Moldva	11 875	228	138	190	202	162	11 772	-0,87
Munténia	17 937	248	248	230	276	318	17 668	-1,52
Olténia	10 601	149	134	117	169	67	10 532	-0,66
Észak-Erdély	7 474	115	47	48	98	38	7 499	+0,33
Dél-Erdély	9 248	150	93	60	124	84	9 261	+0,14
Összesen	63 787	1 006	706	726	992	705	63 276	-0,81

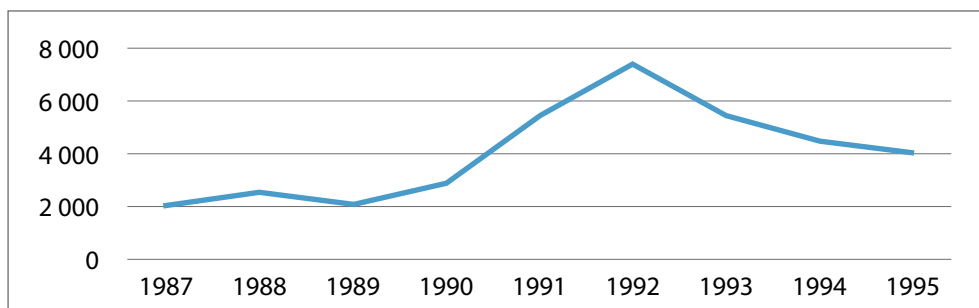
lencsén keresztül kellene tekintenünk a taglétszám csökkenésére? Nem a valóság figyelmen kívül hagyását javaslom, csupán a valóság egy más szempontból való megközelítését.

Milyen eredményt hozhatna, ha a romániai egyház több mint 60 000 tagja a lelkészekkel együtt közös missziómunkába állna? Milyen mértékben növekedne a keresztségek száma?

A vallás iránti alacsony érdeklődési szint

Az 1987-es, 1988-as és 1989-es évben a romániai egyház közel 2 000 személyt keresztelt meg évente. Következett a Forradalom, és 1992-ben több mint 7 000 személy keresztelkedett meg. Micsoda különbség!

Keresztségek 1987 és 1995 között

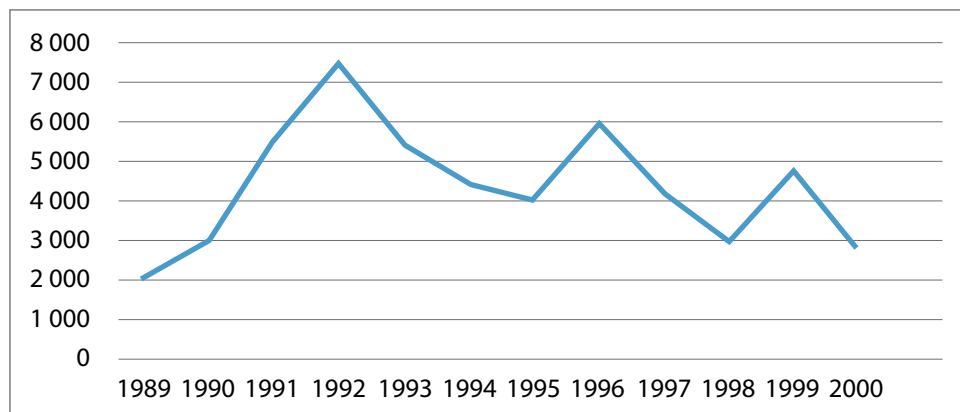

Levonhatjuk tehát a következtetést, hogy vannak dolgok, amelyek nem tőlünk, hanem az Isten által irányított körülményektől függenek, ezért nem helyes bárkit is okolnunk a helyzetért. Igaz, hogy a rendszerváltást követő években bebizonyosodott, hogy amikor az egyház tevékeny volt, megjelentek az eredmények is, azonban most olyan időszakot élünk át, amikor az egyházi mozgósítás nem hozza ugyanazokat az eredményeket. Ha újra sikerülne úgy mozgósítani a tagokat, mint a NET 96 idején, megállapíthatnánk, hogy az eredmények még így is elmaradnának az akkoriaktól.

Közvetlenül a Forradalom után megfigyelhető volt az emberek nyitottsága a vallás iránt. Az 1992-es kampány több mint 7 000 tagot eredményezett, az 1996-os 6 000-t, míg az 1999-es már csupán 4 800-at.

Keresztségek a három kampány során (1992, 1996 és 1999)

„ÉRTHETETLEN TITOK ELŐTTEM, HOGY MIÉRT NEM DOLGOZNAK OTT SZÁZAN, AHOL MOST ALIG EGY MUNKÁS AKAD. AZ EGÉSZ MENNYEI MINDENSÉGET MEGDÖBBENTI AZOK KÖZÖNYE, HIDEGSÉGE ÉS FÁSULTSÁGA, AKIK ISTEN GYERMEKEINEK VALLJÁK MAGUKAT. AZ IGAZSÁGBAN ÉLŐ HATALOM VAN. MENJETEK HITTEL, HIRDESSÉTEK AZ IGAZSÁGOT, MINT AKIK VALÓBAN HISZNEK BENNE. HADD LÁSSÁK, AKIKÉRT FÁRADOZTOK, HOGY AZ IGAZSÁG ÉLŐ VALÓSÁG SZÁMOTOKRA.”
(Bizonyágtételek, 9. köt. 42. O.)

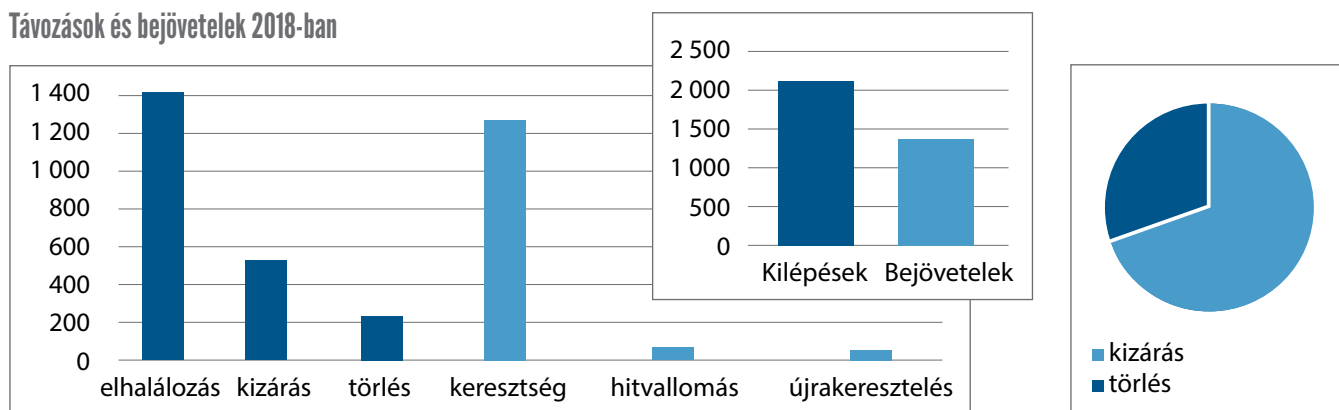
Elhalálozás és kizárás általi veszteségek

A vallás iránti érdeklődés csökkenése mellett a romániai egyház taglétszámának csökkenését további két jelentős tényező alakítja: az elhalálozás és a kizárás. Az elmúlt évben például 1 412 személy hunyt el, további 520 személy vesztette el a tagságát, és 226 személy mondott le a tagságáról. Ez összesen 2 158 személyt jelent.

Ugyanabban az évben 1 258 személy keresztkedett meg, 52 újkeresztelés volt, hitvallomás alapján pedig 70 személy csatlakozott az egyházhoz – összesen 1 380 személy.

Ennek értelmében 2018-ban 1 380 személy lépett be a közösségbe és 2 158 távozott. A különbség tehát 778 személy a kilépések és a bejövetelek között.

Távozások és bejövetelek 2018-ban

Mit tehet az egyház?

Könnyen észrevehető, hogy nagyon magas az egyházat kizárással vagy kérésre elhagyók száma – 746 személy (520-an kizárás, 226 személy pedig törlés által).

Isten szívekre gyakorolt hatása titok számunkra. Ő megteheti azt, amire mi nem vagyunk képesek. „Krisztus a kegyelem kísérleteit végzi az emberek szívében, s a jellem olyan átalakulását éri el, hogy az angyalok elámulnak, s örömeiket magasztaló zengedezéssel fejezik ki. Örömezik, hogy bűnös, tévelygő embereket így meg lehet változtatni” (Bizonyágtételek, 7. köt., 16. o.).

Azonban nem csak Neki kell munkálkodnia, hanem Jézus példáját követve nekünk is: „Az Úr Jézus Krisztus munkásságát nagy részben a személyes találkozások tették ki. Teljes odafigyeléssel fordult egy emberből álló hallgatóságához is, és az az egyetlen lélek több ezer másik léleknek adta tovább a kapott tanítást” (Review and Herald, 1899. május 9.). ■

Georgel Pírlitu, a Romániai Unió titkára

PÉNZÜGYI MENEDZSMENT ÉS MISSZIÓ

Technikai szempontból a költségvetés képezi a rendelkezésre álló anyagi források és a következő pénzügyi évre kitűzött célok megvalósításához szükséges feladatok számszerűsített előre vetítését. Teológiai szempontból azonban a költségvetés paradox módon visszatekintést is jelent, mivel „nem kell félnünk a jövőtől, kivéve, ha megfelelkezünk arról az útról, amelyen az Úr vezetett minket.”

Az alábbiakban bemutatunk néhányat a költségvetés elkészítéskor tiszteletben tartandó irányelvekből:

A költségvetés formája

- egyszerű, átlátható, rendezett és jól körülhatárolható;
- a könyvelési mérleg „tükörképét” vetíti elő;
- megegyezik a könyvelési törvény által előírt számla-tervvel;
- a költségvetés egyensúlyban tartja a különböző ágazatokat, így elkerülhető még a legcsekélyebb veszteség is, ugyanakkor eléggé részletes ahhoz, hogy az alkalmazás során átlátható és könnyen követhető legyen.

A költségvetés alapja

A költségvetés-tervezet alapját a 2018-as év elemzett tevékenységi ciklusa képezi. Az említett időszak bejövetelei arányaiból kiindulva alkottuk meg a 2020-as költségvetést, ami 95%-ot, vagyis 9021 336 lejt jelent (a befolyt tizedből).

Adatgyűjtés- és elemzés, továbbá a levont következtetések beépítése a költségvetésbe

Ennek értelmében minden osztályvezető és intézmény kitöltötte az egységes költségvetési kérelmet, amelyben meg kellett indokolnia a szükségleteket, valamint a költségigényes tevékenységek hasznosságát.

A kérelmeket a kincstárnok többfordulós elemzésnek vetette alá az adminisztrátorokkal, valamint az Unió bizottságával együtt, és ahol megállapítást nyert, hogy a kérelem

nem tesz eleget az előírt feltételeknek (hatékonysági szempontból, költségvetési megszorítások miatt stb.), a szükséges korrekciók érdekében egyeztetéseket folytattunk.

A végső forma kialakítása jobbra a pénzügyi osztályra hárult.

Megjegyzések és magyarázatok

Személyzeti költségek. Az Unióhoz az alábbi személyzeti kategóriák tartoznak: lelkészek (25 fő), adminisztrációs személyzet (18 fő) – összesen 43 személy. Az új költségvetés-tervezet alapján a személyzeti költségek a (bruttó) tized 49,86%-át teszik ki.

Az Unió teljes személyzetének járuléka az érvényben levő törvények értelmében minimálisak, és az Unió megfelelő működését segítik elő.

Feltételezett kiadások. A költségvetés előkészítéskor a feltételezett 5 lej/euró árfolyamot vettük figyelembe. A Nemzeti Bank 3,5%-os inflációs rátát helyezett kilátásba a 2020-as évre (pénzügyi elemzők ennél borúlátóbb, 4–6%-ról beszélnek), ami negatív hatással lesz a költségvetési évre.

Az alábbiakban bemutatjuk az egyházterületek tizedből származó bejöveteleinek adatait a 2019-es év január–szeptemberi időszakában, mindezt összevetve a 2018-as év hasonló időszakával.

2019-ben (január – szeptember) Uniónk szintjén a tized százalékban kifejezett növekedése a korábbi év hasonló időszakához képest 7,5%-os volt (a tavalyi könyvelési év végén 22%-ot jegyeztünk, ami az utóbbi 10 év legnagyobb növekedése). Abszolút értékben kifejezve a tized 4 372 097 lejjel nőtt. Ha figyelembe vesszük a 3,5%-os inflációs rátát, a tized 2019-ben az egy évvel korábbihoz képest 3,7%-ot gyarapodott.

A KINCSTÁRNOK JELENTÉSE EMIL JIGAU

*2019-es árfolyam
4,73

*2018-as árfolyam
4,63

*inflációs ráta
3,50

EGYHÁZTERÜLET	2019				2018				2019 / 2018	
	TIZED		Átlag/tized/ tag/év		TIZED		Átlag/tized/ tag/év		NÖVEKEDÉS	
	RON	EUR	RON	EUR	RON	EUR	RON	EUR	%	% aktualizálva
BÁNÁT	6 261 109	1 323 702	957	202	5 752 542	1 242 450	863	186	108,8%	105,0%
MOLDVA	12 131 555	2 564 811	1 031	218	12 163 664	2 627 141	1 014	219	99,7%	96,2%
MUNTÉNIA	18 435 392	3 897 546	1 043	221	16 565 990	3 577 968	916	198	111,3%	107,4%
OLTÉNIA	9 394 149	1 986 078	892	189	8 350 513	1 803 567	783	169	112,5%	108,6%
ÉSZAK-ERDÉLY	6 411 803	1 355 561	855	181	6 588 077	1 422 911	879	190	97,3%	93,9%
DÉL-ERDÉLY	10 368 964	2 192 170	1 120	237	9 210 089	1 989 220	993	215	112,6%	108,6%
ÖSSZESEN	63 002 972	13 319 867	996	211	58 630 875	12 663 257	914	197	107,5%	103,7%

* A www.bnr.ro és a www.economica.net szerint.

Ebben az időszakban a nemzeti pénznem csupán kis mértékben ingadozott az euróhoz viszonyítva – az átlagárfolyam 4,73 lej/euró volt. A valutában befolyt tized 656 610 euróval növekedett az előző évhez képest.

A szombatiskolai adományok összege 2019. szeptember 30-án elérte a 2 737 233 lejt, ami 307 335,24 lejjel volt több a 2018-ban befolyt összegnél (2 429 897,76 lej). A 2019. január – szeptemberi időszakban a szombatiskolai adományok összege az egyházterületekre lebontva a következőképpen alakult:

Bánát	-	286 599 lej	Olténia	-	390 906 lej
Moldva	-	581 013 lej	Észak-Erdély	-	337 628 lej
Munténia	-	783 890 lej	Dél-Erdély	-	357 197 lej

Megfigyelhető, hogy az előző évhez viszonyítva növekedett a tized és a szombatiskolai adományok összege, miközben a taglétszám ugyanebben az időszakban 892 személlyel csökkent. Míg 2018. szeptember 30-án egyházunk 64 168 tagot számlált, 2019. szeptember 30-án 63 276 tagunk volt.

A 2020-as év költségvetésének előkészítésében a következőket vettük figyelembe:

Az Unió célkitűzései 2020-ra

A lelkesi lakások felújítási munkálatai. Habár nagyon sok az igénylés, el kell ismernünk, hogy a szükségletekhez képest csupán szerény összegeket biztosíthatunk, mivel kevés erre fordítható anyagi forrás áll a rendelkezésünkre.

Kiemelt fontosságú befektetések: Méhkereti Központ. Mivel már hosszú ideje nem folytak nagyobb munkálatok, az épület állagának romlása, az anyagi terhek és az állandóan változó törvények előreláthatatlansága, ugyanakkor a meglévő épület állagmerőzésével kapcsolatos kiadások arra készítettek, hogy olyan költségvetési keretet biztosítsunk a projektnek, amely jelentős előrelépéseket eredményezhet ezen a téren. Tervezzük a központ javítási és bővítési munkálatait. Itt az elmúlt években befolyt összegekre alapozunk, csak hogy a rendelkezésünkre álló anyagi keret nem fedezi a költséget. Beszereztük az összes jóváhagyást és az építkezési engedélyt.

Az egyházterületekkel, az Inter-Európai Divízióval, valamint a Generál Konferenciával közösen finanszírozott missziós tervek. Az Egyházterületek, az intézmények és az ügyosztályok az Unió közvetítésével teljes vagy részleges anyagi támogatást igényelhetnek a Divíziótól és a Generál Konferenciától. Ennek érdekében szorgalmazzuk, hogy a felső szintű vezetés nyújtson megfelelő tájékoztatást a finanszírozási lehetőségekről és eszközökről (Ajánlatkérés – *Call notice*; Finanszírozási útmutató – *Guidelines*; Pályázati útmutató – *Guide for Applicants*, stb.). A 2019. május 15/111-es határozat értelmében az összes pályázat bejegyzésre kerül a Pályázati Jegyzékben (*Project Registration Table*).

Pénzügyi Osztály – munkaszabályok (111)

A pénzügyi osztály a következő szabályokat szavazta meg: a. A 2020-as év költségvetésének előkészítése érdekében „egységes pályázati űrlapot” kell kitölteni.

b. Pályázati szabályzatot fogadtak el a Divízióhoz benyújtandó finanszírozási kérelmekre vonatkozóan.

c. Az Unió, az intézmények vagy a társintézmények projektjeinek támogatására befolyt összegek bejegyzésre kerülnek a pénztári jegyzékben.

d. A Divízió vagy a Generál Konferencia felé benyújtott összes pályázat az Unión keresztül továbbítható, miután megtörtént az egyeztetés a kincstárnokkal, és az Unió bizottsága is jóváhagyta a pályázatot.

A különböző rendezvények költségvetése különösképpen a 2020-as esztendőben megrendezendő eseményekért lett létrehozva: Családi Kongresszus, Ifjúsági Kongresszus, a Generál Konferencia 61. ülészaka.

Adventista Médiaközpont. Egy előzetes határozat alapján 2017-től kezdődően az egyházterületek öt évig a befolyt tized 2%-ával támogatják a médiaközpont működéséhez szükséges kiadásokat. A Romániai Unió 2019-ben a teljes tized 1,5%-ával támogatta a médiát, és ez így lesz 2020-ban is.

Költségvetésen kívüli alapok

A költségvetési tervezet jelentős, nem tizedből származó bejövettel is számol, nevezetesen a vallásfelekezetekhez tartozó intézményeknek utalt állami támogatással. Ennek érdekében a pénzügyi osztály megfelelő technikai támogatást nyújt mindazoknak, akik ilyen alapokat szeretnének megpályázni (lásd a 2014. november 4-i, 984-es számú, a 2001/82-es módszertani és alkalmazási normák kibővítésére vonatkozó kormányrendeletet, valamint a 2002/1470-es kormányhatározatot szabályzó előírásokat). Megjegyzendő, hogy már elküldtük az Egyházterületek kincstárnokaihoz a 82-es kormányrendelet alkalmazási útmutatóinak teljes dokumentációját.

Következtetések

A pénzügyi ügyintézés az Unió teljes személyzetének a feladata, nem csak a pénzügyi osztályé (kincstárnok, adminisztrátorok). Minden szolgálattevőnek elsősorban tudnia kell, hogyan járulhat hozzá még hatékonyabban az Unió pénzalapjai megfelelő kezeléséhez, másodsorban pedig felelősségteljesen kell kivennie részét a folyamatból.

Ez a hozzáállás meghozza majd a sikert a ránk bízott legnagyobb cél elérésében: „*Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvé őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében, tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek: és íme, én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Amen!*” (Mt 28:19-20). ■

Emil Jigău, a Romániai Unió kincstárnoka

INTEGRITAS NEMZETKÖZI LÍCEUM

Oktatási filozófia

Együtt. Mindenben együtt. Iskolában, tevékenységekben, eseményeken, érzelmekben, életben, hullámvölgyeken és hullámhegyeken. Együtt örülünk, és a kihívásokban együtt keressük a megoldásokat. Második **otthon**, második **család**. Szilárd meggyőződésünk, hogy ilyen környezetben pozitív, az ifjú tanulókra jótékony hatással bíró érzelmi kapcsolatok alakulhatnak ki.

Támogatjuk minden téren az **integrálódást**, mivel ilyen a valós élet: integráló. Az egészséges életmód, a mentorok támogatása, a szigorú és minőségi napi program – mindezek úgy lettek kialakítva, hogy a jövő felnőttjei számára **harmonikus fejlődést** biztosítsanak.

Az alaposan kidolgozott heti órarend **egyensúlyt** biztosít az iskola, a gyakorlati képesség-klubok, a személyes tanulmányozás, a kampuszon belüli kikapcsolódás, a személyes fejlődésre szánt idő, valamint a humanitárius projektek között.

Akadémiái program

Az *Integritas Nemzetközi Líceum* tiszteletben tartja az akkreditációs szervezetek (EASEA) által meghatározott szabványokat, valamint a romániai társadalmi valóságot.

Diákjaink záróvizsgája a világszinten elismert SAT (Scholastic Aptitude Test), amely az érettségi vizsga megfelelője. Elhatároztuk, hogy a **valós élethez szükséges tantervet** dolgozzuk ki, nagyobb fontosságot tulajdonítva az alábbiaknak: angol nyelv, matematika, információs és kommunikációs technológiák, román nyelv, fizika, kémia, biológia, történelem, földrajz, kórus/zene/zenekar.

Szakképzés

A felnőtt élethez szükséges képességek elsajátítása érdekében iskolánk minden diáknak lehetőséget nyújt, hogy megfelelő keretek között **gyakorlati ismereteket** szerezhessen az alábbi területeken: konyhaművészet, építészet, szabászat, média, üzleti élet, méhészet, gyümölcsstermesztés, autószerelés, természetes gyógymódok, asztalos mesterség, szobrászat.

A szakképzésben, mely része a mindennapos oktatási programnak, diákjainkat a következő szempontok alapján osztályozzuk: pontosság, felfogóképesség, rendszeret, hatékonyság, minőség és eredményesség. E tulajdonságok elsajátítása által teljes értékű emberré válnak, bátorságot nyernek, és felkészülnek az élet kihívásaira.

Lelkiség

A reggeli és esti áhítatok, a bibliaórák, valamint a naponkénti missziós programok **az Istenhez való közeledés és jellemfejlődés kiváló keretét teremtik meg.**

Diákjainkat arra bátorítjuk, hogy minden oktatási tevékenységben a **kiválóságra** törekedjenek, a lehető legjobban

fejlesszék személyes tulajdonságaikat, és fedezzék fel azt az egyedi képességet, amellyel fel lettek ruházva annak érdekében, hogy betöltsék az életükre vonatkozó mennyei tervet.

Felhívás

Az ifjakra és oktatásukra fordított befektetés meghatározza majd a jellemüket, befolyásukat és sorsukat, így jobbá tehető a világ, és mindez **felbecsülhetetlen hatást és semmihez sem fogható elégtételt** fog eredményezni. ■

Mihai Goran, az Integritas Nemzetközi Líceum alelnöke

HUSZONÖT ÉVES A THEODORA IDŐSEK OTTHONA

Isten kegyelméből immár negyed évszázadnyi múltra tekint vissza a kolozsvári Theodora idősek otthona. A megnevezés az ó-görög „Isten ajándéka” névből származik. Október 26–27.-én kétnapos ünnepi hangulat töltötte be a házat, melynek hullámai elérték a sajtót, valamint a környéken élő embereket is. Szombaton hálaadó istentisztelet volt az otthon imatermében, vasárnap pedig hivatalos megemlékezésre került sor.

gító épület. Németország nagyszebeni főkonzulja, Cămpian-Tătar Ioan az Unió részéről, Szász Ernő az Észak-Erdélyi Egyházterület elnöke, a polgármesteri hivatal képviselői, alkalmazottak, gondozottak és hozzátartozók, valamint népes gyülekezet jelenlétében 2005-ben felavatták az impozáns épületet, amit azóta bővítettek.

„Itt nincs román vagy magyar, itt a szeretet nyelve honol” – mondta dr. Szentágotai Lóránt, majd hozzátette, hogy a 25 év alatt közel 700 beteget fogadtak be és gondoztak, miközben 2005 szeptemberétől – 2019 szeptemberéig 2705 kérelmet regisztráltak. Jelenleg az otthonnak 103 gondozott lakója van. A legidősebb lakó 99, a legfiatalabb 43 éves. Az ágyhoz kötött betegek száma 42. A régiséget tartó betegük húsz éve a lakójuk.

Néhány elhangzott statisztikai adat bepillantást enged a gyógyítási munkába: 2015-től máig 16.380 perfúziót, 15.635 injekciót adminisztráltak, 188 kisebb sebészeti beavatkozást és 12.673 laboratóriumi vizsgálatot végeztek el, és jelenleg is naponta több mint 1.000 tablettát osztanak ki a gondozottaknak.

Gondozók és gondozottak között bensőséges, egymásra figyelő hangulat van. Az otthon egyik lakója, Heim András, közismert grafikus, elttató felszólalásában bevallotta, hogy minden este Szentágotai doktor úr egészségéért imádkozik.

Lelki gondozás

Az otthon az Észak-Erdélyi Egyházterület bevonásával lelki gondozást is biztosít az érdeklődők számára. Hosszú ideig Timis-Balázsy Sándor lelkipásztor végezte odaadó gondoskodással a kápláni teendőket, majd mások is szolgáltak. Az épületben tizenöt éve kápolna is van, amelyben minden hétfégen istentiszteletek, hét közben pedig imaóra van, hisz immár 15 éve itt működik a kolozsvári Sálem gyülekezet. Hetente kétszer teadélután és rendkívüli programok (koncertek, meghívottak, alkotói fellépések, kirándulások) teszik változatossá az itt lakók lelki, kulturális és társadalmi életét.

Szombaton, az ünnepi megemlékezés első napján, több lelkész társaságában jelen volt Neațu Aurel az Adventista Unió, valamint Pașca Iosif az Észak-Erdélyi Egyházterület elnöke. Az ima-

A Theodora-ház – az idősek oázisa

Dr. Szentágotai Lóránt, az otthon igazgató-orvosa beszámolójában több információt osztott meg az intézmény történetéből, életéből. Az alapítás ötlete 1993-ban született meg, rá egy évre megalakult a „Theodora Egyesület”, amely az idősek otthonát működteti. A projekt kezdettől élvezte az alapítók támogatását, akik közül a fejlesztésben jelentős részt vállalt a Németországban élő Stoica házaspár, Florin és Teodora. Kezdetben szerényebb körülmények között, számban kevesebb idős gondozására volt lehetőség, de az Úr gondoskodott a fejlesztésről. Német támogatással 1997-ben megvásárolták a telket, ahol felépült a jelenlegi, a mai igényeket teljes mértékben kielé-

gondolatokat Szász Károly-Zsolt egyházterületi titkár osztotta meg. Az istentiszteleten az ígét Aurel Neațu lelkipásztor tolmácsolta, majd Magó Zsolt-Áron, Orbán János és Szász Tibor az itt töltött szolgálat idejére emlékeztek. A zenei szolgálatot az ECHO-kvartét, Orbán Nóra, Dán Renáta és Nelu Naciu biztosította.

Az Unió elnöke az „aranykönyvben” így fogalmazta meg gondolatait: „A Teodora-házban tett látogatás és a dr. Szentágotai Lóránttal folytatott beszélgetés beárnyozta a napomat. Megtisztelve éreztem magam, áldott embernek. Csodálatos életpasztaátokat hallgathattam meg, és meismerhettem egy embert, aki nem önmagának

él. Rendkívüli munkát végeznek! Az Úr fizesse meg fáradozásukat!”

A megemlékezés második napja

Vasárnap a város előljárói, a megyei Egészségügyi Igazgatóság képviselői, a Megyei Egészségügyi Biztosító Ház igazgatója, szociális szervezetek képviselői, orvosok, lelkészek, az intézmény alkalmazottai, gondozottak és hozzátartozói, érdeklődők jelenlétében folytatódott a megemlékezés.

Az esemény résztvevői jelenlétükkel és felszólalásaikban értékelték mindazt, ami a Theodora-házban történik. Oláh Emese, Kolozsvár alpolgármestere köszöntő beszéde után a hivatal nevében kiválósági oklevelet nyújtott át dr. Szentágotai Lórántnak az emberfeletti munka elismeréseként. Az ünnepség során több gondozott hozzátartozója fejezte ki háláját az otthonban tapasztalt gondoskodás iránt.

Hadd osszak meg néhányat a megemlékezés alkalmával az intézmény „aranykönyvébe” írt számos bejegyzés közül:

„Tisztelet és csodálat ennek a lelki nyugalmat és békét nyújtó intézménynek a megálmódói és megvalósítói iránt.”

„Szavak által nem lehet kifejezni a csodálatot és értékelést az iránt, amit önök itt végeznek. Tiszta szívből gratulálok! Minden kollegiális elismerésem Szentágotai Lóránt orvos odaadásáért, akinek ezúton kívánok egészséget és erőt a továbbiakban is.”

„Nagyon értékelem a gondozó személyzet teljes elköteleződését, ami leginkább abban nyilvánul meg, hogy mindent megtesz a gondozottakért és a dolgok jó menetéért. Megkülönböztetett tisztelet dr. Szentágotai Lóránt iránt, aki ennek az intézménynek a hajtóműve!”

„Köszönjük, hogy visszaadja szüleinknek az élethez való reménységet és hitet!”

Reménységgel tekintünk a jövő felé, várva az ígéret teljesedését: „Én magam legeltetem nyájamat, s én nyugosztom meg őket, ezt mondja az Úr Isten; az elvesztettet megkeresem, s az elűzöttet visszahozom, s a megtörottet kötözgetem, s a beteget erősítem; [és] legeltetem őket úgy, mint illik.” (Ezékiel 34:15-16). ■

Szász Tibor és Szász Ernő lelkipásztorok

A HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS (1)

**A FEDDHETET-
LENSÉG VISZ-
SZAÁLLÍTÁSA
MÓDJÁNAK
HELYESNEK ÉS
IGAZNAK KELL
LENNIE, MIKÖZ-
BEN A FOLYA-
MAT „TERMÉKE”,
A MEGIGAZÍ-
TOTT EMBER
IS VALÓBAN
FEDDHETET-
LENNÉ VÁLIK.**

A hit általi megigazulás a Szentírás egyik meghatározó témája. Ha az ember vétkezése (az ember bűnössége, következésképpen ártatlanságának elvesztése) és a helytelen magatartás folytatása magával hozta az összes szerencsétlenséget, ami az emberiségre azóta kiáradt egészen napjainkig, a hit általi megigazulás Isten helyrehozó, javító cselekvése annak érdekében, hogy az ember visszanyerhesse feddhetetlen minőségét. Mind az Ószövetségben, mind a kereszténység korában voltak különbségek ennek a fontos hitalapelvnek az értelmezésében és alkalmazásában. A hit általi megigazulásra vonatkozó igazság helyes értése újrafelfedezésének eredménye volt a lutheri reformáció és annak minden jótékony hatása. Sajnos az imént említett értelmezési különbségek napjainkban is fennállnak. A történelmi egyházak azt tartják magukról, hogy az isteni kegyelem megbízott igazgatói (közreműködnek a bűnök megbocsátásában, felmentések megítélésében, stb.), míg a protestáns egyházak átsiklottak az „egyszer üdvözítve, örökre üdvözítve” álláspont szélsőségébe (mintha az Ítélobíró ismerete garantálná azt, hogy sohasem fog elítélni, akkor sem, ha az életem nem felel meg az igazság mércéinek). A bibliai igazság

olyan, akár egy egyenes és fényes hegyorom két meredek, csúszós lejtő között.

Az egyik probléma, amit a hit általi megigazulás alapelve felvet, és ami próbaként is alkalmazható annak helyes megértése tekintetében, a következő:

Hogyan igazíthatja meg isten a bűnös embert az igazság abszolút tiszteletbentartásával?

Más szavakkal, a feddhetlenség visszaállításának módja nem az Isten hatalmából származó önkényes megnyilvánulás. Ezért a feddhetlenség visszaállítása módjának helyesnek és igaznak kell lennie, miközben a folyamat „terméke”, a megigazított ember is valóban feddhetetlené válik. Ezért említi a Biblia, hogy a végén maga Isten is megengedi, hogy ítélkezzenek felette:

„Távol legyen. Sőt inkább az Isten legyen igaz, minden ember pedig hazug, amint meg van írva: Hogy igaznak ítéltessél a te beszédeidben, és győzedelmes légy, amikor vádolnak téged” (Róma 3:4). Az embereket – a hit általi megigazulás folyamatának „termékeit” – a mennyei bíróság ítéli meg, Isten törvénye alapján:

„A dolognak summája, mindezeket hallván, ez: Az Istent féljed, és az Ő parancsolatait megtartsad, mert ez az embernek földolga! Mert minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz legyen az” (Prédikátor 12:15–16).

Ehhez csatoljuk hozzá a „könyveket”, az „iratártat” (Jelenések 20:12). A mennyei bíróság ítélete csak két lehetőséget ismer: „Aki igazságtalan, legyen igazságtalan ezután is, és aki fertelmes, legyen fertelmes ezután is. És aki igaz, legyen igaz ezután is, és aki szent, szenteltessék meg ezután is” (Jelenések 22:11).

Így hát Isten országába „nem megy be semmi tisztátalan, sem aki utálatosságot és hazugságot cselekszik, hanem csak akik beírtak az élet könyvébe, amely a Bárányé” (Jelenések 21:27).

Mégis a fentebb megemlített szempontoknak nem szabad félelmet vagy aggodalmat kelteniük bennünk, hanem ellenkezőleg: a hit általi megigazulás képezi Krisztus evangéliumának lényegét (más szavakkal ez a „jó hír” lényege [*evangelion*],

görögül]), ahogy azt Pál apostol a Rómabeliekhez írt levelében meghatározza: „Mert nem szégyellem a Krisztus evangéliumát, mert Istennek hatalma az minden hívőnek üdvösségére, zsidónak először meg görögnek. Mert az Istennek igazsága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember hitből él” (Róma 1:16–17).

A jó hírnék több aspektusa van:

– Az ember üdvösségéért a legnagyobb hatalom lép közbe: Isten ereje.

– Kivétel nélkül minden ember részesülhet az üdvösségben. Ennek elengedhetetlen feltétele: a hit.

– A feddhetetlenség (megigazulás) Isten ajándéka.

– Az ajándék átvételének módja a hit.

– Az Isten által ajándékba kapott feddhetetlenségi (megigazult) státuszt fenn lehet és fenn kell tartani – hit által.

– A hit általi megigazulás nem az Újszövetség egy új doktrínája, hiszen Pál apostol az Ószövetségből idéz a meghatározásában. Tulajdonképpen a hit általi megigazulás az az elem, amely megadja az evangéliumnak az örök jelleget, ahogy Jelenések 14:6 versében is olvassuk: „Örökkévaló evangélium”.

Láthatjuk, hogy a hit általi megigazulásnak két szakasza van:

Az első szakaszban az ember a megbocsátást követően megkapja a feddhetetlenséget. Ez az a fehér lap, amelyről le lett törölve az összes bűn. Ezt nevezzük tulajdonított megigazulásnak.

A következő szakaszban a megigazultnak tekintett ember konkrétan megtapasztalja a feddhetetlenséget, a gyakorlatban is megismeri Isten kísértéseket, akadályokat, nehézségeket legyőző erejét. Ezt nevezzük megélt, megosztott feddhetetlenségnek. A megújult élet fehér lapjára a hívő feljegyzí az Isten segítségével szerzett győzelmeket.

A Biblia segítségével és a Szentlélek vezetésével lépünk be a hit általi megigazulás tantételének közepébe. Az igazságot jelölő héber szó a *tsedek*, amely egy mérleg képét sugallja, amelynek két serpenyője tökéletes egyensúlyban van egymással. Azonnal eszünkbe jut Iustitia római istennő, akinek a szeme be van kötve, egyik kezében a kétserpenyős mérleg, a másikban pedig a büntetés kardja.

A héber értelmezés szerint az igazság az isteni iustitia mérlege serpenyőinek tökéletes egyensúlyát jelenti. De mit helyeznek a mérleg két serpenyőjébe? Egyesek szerint az egyikbe a jó cselekedetek kerülnek, a másikba pedig a gonoszok, következésképpen az ember sorsa annak függvé-

nyében dől el, hogy melyikből van több. Ennek az értelmezésnek a hibájára a következő igevers derít fényt:

„És ha az igaz elhajol az ő igazságától, és gonoszságot cselekszik, minden utálatosság szerint, melyeket a hitetlen cselekedett, cselekszik, nemde éljen-é? Semmi igazságairól, amelyeket cselekedett, emlékezés nem leszen: gonoszságáért, melyet cselekedett, és az ő vétkéért, mellyel vétkezett, ezekért meg kell hálnia” (Ezékiel 18:24).

De íme az „érem másik oldala”: „És ha a gonosztevő megtér minden vétkéből, melyeket cselekedett, és megtartja minden parancsolataimat, és törvény szerint és igazságot cselekszik: élvén éljen, és meg ne haljon. Semmi gonoszságáról, melyet cselekedett, emlékezés nem leszen; az ő igazságáért, melyet cselekedett, élni fog.” (Ezékiel 18:21–22).

A fentebb idézettekkel összhangban az egyik serpenyőben vannak mind a jó, mind a rossz cselekedetek, a másikban pedig Isten törvénye, Isten parancsolatai:

„A dolognak summája, mindezeket hallván, ez: Az Istent féljed, és az Ő parancsolatait megtartsad, mert ez az embernek fődolga! Mert minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz legyen az” (Prédikátor 12:15–16).

Ha az ember ítélete ily módon történik, hogyan lehetséges az igazság mérlege két serpenyőjének kiegyenlítése, amikor a mértékegységek tányérjában a tökéletes törvény van, amely érzékel minden bűnt, cselekedetet, szót, sőt, még gondolatot, vágyat is?

Figyelembe kell vennünk a Bibliában kinyilatkoztatott mennyei igazságosság további elveit:

1. Még a jó cselekedeteinket is bemooszkolhatják nem megfelelő motivációk: „És mi mindnyájan olyanok voltunk, mint a tisztátalan, és mint megfertéztetett ruha minden mi igazságaink” (Ézsaiás 6:46). Ebből következik, hogy bármennyire is törekedne az ember, saját érdemei révén nem üdvözülhet: „Minthogy lelküknek váltsága drága, abba kell hagynia örökre” (Zsoltárok 49:9).

2. A hithősök jó cselekedetei nem átruházhatók, még a legközelebbi rokonokra sem: „És ama három férfiú benne volna, élek én, az Úr Isten mondja, nem szabadítana meg sem fiakat, sem leányokat, hanem csak magokat szabadítanak meg. Avagy ha döghalált bocsátanék arra az országra, és kiönteném búsulásomat reá vérben, hogy kiirtsak belőle embert és barmot, s Noé, Dániel és Jób

**ÖRÖK
EVANGÉLIUM
EMILIAN
NICULESCU**

**AZ EMBER FIA AZ
EGYETLEN, AKI
ÜDVÖS MÓDON
KÖZBELÉPHET
A MEGTÉRT BŰNÖS
ÉRDEKÉBEN,
ÉS TESZI EZT
ÉRDEMEI ALAPJÁN.**

benne volna: élek én, az Úr Isten mondja, nem szabadítanának meg sem fiát, sem leányt; ők igazságukkal csak a magok lelkét szabadítanák meg” (Ezékiel 14:16–18).

Ez az elv teljességgel értelmetlenné teszi egyes egyházak doktrínáját, melynek alapján hirdetik és az egyházi gyakorlatban alkalmazzák a szentek közbenjárását a bűnösök érdekében.

Hogy lehetséges az Úr Jézus érdemeinek átruházása a hívőkre anélkül, hogy a mennyei igazság sérülne? Erre a kérdésre később visszatérünk. Itt most csupán arra világítunk rá, hogy Ő az egyetlen, aki üdvös módon közbeléphet a megtért bűnös ember érdekében, és teszi ezt az ember Fia minőségében, aki által kifizette megváltásunk árát. A Dániel könyvében leírt mennyei ítélet keretében az Úr Jézus az ember Fiaként jelenik meg:

„Nézem, míg királyi székek tétetének, és az öreg korú leüle, ruhája hófehér, és fejének haja, mint a tiszta gyapjú; széke tüzes láng, ennek kerekai égő tűz. Tűzfolyam folyik és jó vala ki az ő színe felől; ezerszer ezren szolgálnak neki, és tízezerszer tízezen állanak előtte; ítélok ülének le, és könyvek nyitattának meg. Nézem akkor a nagyzó beszédek hangja miatt, amelyeket a sarv szóla; nézém, míg megöleték az az állat, és az ő teste elvesze, és tűzbe vettetik megégetésre. A többi állatoktól is elvették az ő hatalmokat; de ideig-óraig tartó élet adaték nekik. Látám éjszakai látásokban, és íme az égnek felhőiben mint valami emberfia jőve; és méne az öreg korúhoz, és eleibe vivék őt” (Dániel 7:9–13).

Az Úr Jézusnak az ünnepélyes mennyei ítéletben betöltött szerepét a következő bibliaiszövegek írják le:

„Én fiacskáim, ezeket azért írom néktek, hogy ne vétkeztek. És ha valaki vétkezik, van Szószólónk az Atyánál, az igaz Jézus Krisztus. És ő engesztelő áldozat a mi vétkeinkért, de nemcsak a miénkért, hanem az egész világért is” (1János 2:1–2).

Érdekes, ahogy az Ótestamentum tartalmában intuitív, szemléltető módon be van mutatva a megigazulás kérdése. Íme, néhány sokatmondó kép:

Az elérhetetlen hegy képe és három alapvető kérdés

1. Ki mehet fel az Úr hegyére? Ki emelkedhet fel egészen szent helyéig?

A bűn sötét völgyeiben veszteglő ember számára Isten elvárásai, az általa kért szentség és tökéletesség meghódíthatatlan hegyhez hasonlítható. De van megoldás! Íme: „Kicsoda megy fel az Úr hegyére? És kicsoda áll meg az Ő szent helyén? Az ártatlan kezű és tiszta szívű, aki nem adja lelkét hiábavalóságra, és nem esküszik meg csalárd-ságra. Áldást nyer az Úrtól, és igazságot az üdvösség Istenétől. Ilyen az Őt keresők nemzetsége, a Jákob nemzet-sége, akik a Te orcádat keresik” (Zsoltárok 24:3–6).

Láthatjuk, hogy a megoldás EGY AZ ÜDVÖSSÉG ISTENÉNEK AKARATA SZERINTI ÁLLAPOT – ami

lényegében a hit általi (tulajdonított) megigazulás folyamatának első szakasza, amiről Róma 1:16–17 kapcsán már beszéltünk. Ezt a tapasztalatot a 40. zsoltár is bemutatja:

„Várván vártam az Urat, és hozzám hajolt, és meghallgatta kiáltásomat. És kivont engem a pusztulás göd-réből, a sáros fertőből, és sziklára állította fel lábamat, megerősítvén lépteimet” (Zsoltárok 40:2–3).

A bibliai válasz kiemeli a kezek és a szív tisztaságát, ami a megbocsátást nyert, tulajdonított megigazulás-ban részesült ember tulajdonsága. Ebben a kontextus-ban születik meg a második kérdés:

2. Uram, ki fog lakozni a Te sátradbán? Ki lakozik majd a Te szent hegyeden? És a válasz:

„Aki tökéletességben jár, igazságot cselekszik, és igazat szól az ő szívében” (Zsoltárok 15:1–2)

Itt válik nyilvánvalóvá a hit általi megigazulás folya-matának második szakasza: a megtapasztalt (megosztott) megigazulás.

A harmadik kérdés a következő:

3. Ki maradhat meg az ajándékba kapott és megélt megigazulás magaslatain?

„Megrettentek a gonoszok Sionban, félelem fogja el a gazokat: ki lakhatik közülünk megemészítő tűzzel, ki lakhatik közülünk örök hűséggel? Aki igazságban jár és egyenesen beszél, aki megveti a zsarolt nyereséget, aki kezeit rázván, nem vesz ajándékot, aki fülét bedugja, hogy véres tervet ne halljon, és szemeit befogja, hogy gonoszt ne lásson” (Ézsaiás 33:14–15).

Ebben az igeversben a megigazulásnak a gyakorlati életben megnyilatkozó valósága mellett kitűnik a bűnnel szembeni ellenséges viszonyulás is: „Aki fülét bedugja, hogy véres tervet ne halljon, és szemeit befogja, hogy gonoszt ne lásson.” Az itt bemutatott hívó örömet leli abban, hogy a gyakorlatban is megélje a feddhetetlenséget (feddhetetlenségben jár), sőt, megveti a bűnt és annak minden formáját, egyszerűen nem tűri meg a jelenlétét.

A hit általi megigazulás két szakasza Ábrahámnak, a hit általi megigazulás első bibliai példájának az életében is nyilvánvaló, nem hiába nevezzük őt „a hívők atyjának”.

Összegzésképpen tehát a tulajdonított megigazulás: „Hitt az Úrnak és tulajdonították az őnéki igazságul” (1Mózes 15:6); a megélt és megosztott megigazulás pedig: „Amikor Ábrám kilencvenkilenc esztendőse vala, megjelenék az Úr Ábrámnak, és monda neki: Én a mindenható Isten vagyok, járd előttem, és légy tökéletes” (1Mózes 17:1).

Isten gazdag áldása nyugodjék mindannyiunkon! ■

A téma elemzését a következő számunkban folytatjuk.

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelképásztor

FEHÉR RUHA

Ötgyermekes, átlagos családban nőttem fel, szerény körülmények között. Neveltetésem viszonylag hiányos volt, így alig 12 évesen már elhatároztam – sajnos minden erkölcsi alap nélkül –, hogy a magam ura leszek. Bár a szüleim a maguk módján próbáltak megtanítani arra, hogy mi a helyes ebben az életben, az együtt töltött idő hiánya mély nyomott hagyott bennem. Már zsenge koromban döntéseket kellett hoznom, és a rossz befolyásnak engedve, lopni kezdtem. Szégyenletes tetteim első eseményeként betörtem egy boltba, és elloptam egy öltönyt, amiért 23 napra javítóintézetbe kerültem. Még tizennégy éves sem voltam. A lopás kényszere bosszúvágyból tört felszínre bennem. Az első csenésem előtt néhány hónappal igazságtalanul azzal vádoltak meg, hogy az egyik szomszédasszony házából ékszereket loptam. És bár számos szemtanú állította, hogy a bűntény alatt az iskolában voltam, a rendőrök mégis bevitték az őrsre és megverték. Az eset erős gyűlöletet váltott ki bennem a rendőrökkel szemben, és ezt a gyűlöletet a lopással próbáltam kifejezésre juttatni: arra gondoltam, hogy ezzel a rendőröknek fogok ártani, de fel sem merült bennem, hogy lényegében saját magamnak ártok.

Sajnos a 23 napos letartóztatásom alatt sem fogtam fel, hogy veszélyes útra léptem. Szabadulásom után nem sokkal újból lopást követtem el, és ismét javító intézetbe kerültem, ez alkalommal 21 napra. Mivel kiskorú voltam, a büntetések enyhébbek és rövidebb időtartamúak voltak. Csakhogy amint nagykorúvá váltam, egyre súlyosabb büntetéseket kaptam. Betörtem egy lakásba, amiért 3 évet kaptam, amit teljes egészében le kellett töltenem. Még ezek után sem merült fel bennem, hogy helytelen úton járok. Ellenkezőleg, egyre erőteljesebb volt bennem a késztetés, hogy a rendőröknek bosszúságot okozva újabb lopást

A Costache család, 2019

kövessek el. A börtönből szabadulva úgy gondoltam, hogy most már sokkal rutinosabb bűnöző vagyok, de tévedtem, mert néhány újabb betörés után ismét elkaptak és letartóztattak. Ezúttal is 3 éves börtöntüntetést szabott ki a bíróság, de 2 év után feltételesen szabadlábra helyeztek.

A visszaeső bűnözők részlegére kerültem. Észrevettem, hogy a rabtársak közül néhányan eljárnak a börtönklubban tartott vallásos összejövetelekre. Láttam, hogy minden alkalommal könyvet hoznak magukkal, ezért úgy döntöttem, hogy én is részt veszek a találkozókön, hogy könyvet kaphassak. És kaptam is néhány Újszövetséget, viszont nem állt szándékomban az olvasás... Úgy terveztem, hogy a vékony lapokból cigarettát sodrok magamnak...

Az egyik nap épp cigarettát készítettem az Újtestamentum egyik lapjából, amikor kíváncsiságból az írásra pillantottam. A kezemben az Efézusi Levél egyik lapját tartottam, és Efézus 4:28 versének szavai jelentek meg előttem: „Aki oroz vala, többé ne orozzon; hanem inkább munkálkodjék, cselekedvén az ő kezeivel azt, ami jó, hogy legyen mit adnia a szűkölködőnek.”

Az olvasottak eléggé felkavartak. Az volt az érzésem, hogy lelepleztek. Akkor éreztem először büntudatot. Valami erőteljesen nyomasztotta a lelkiismeretemet, és nem láttam kiutat. Továbbra is eljártam a börtönben tartott vallásos összejövetelekre, de most már új vágyam volt: kapni egy teljes Bibliát, de olvasás céljából! Nem hittem, hogy ez a vágyam teljesülni fog.

Az egyik összejövetel végén, noha 60–70 rabtársammal együtt vettünk részt, egyszer csak látom, hogy az egyik előadó épp felém tart, majd átnyújt egy Bibliát, amelyben a fontosabb szövegek alá voltak húzva. Senkinek sem beszéltem arról, hogy vágyom egy Bibliára, és nagyon megle-

Habár megértettem, hogy a lopás bűn, még voltak káros szokásaim, mint például a dohányzás. Gyakorlatilag cigarettázva olvastam a Bibliát. Fel sem fogtam, hogy mit teszek. Isten azonban érdekes módon tudatta velem, hogy helytelen, amit csinálok. Egyik nap épp a kezemben volt a cigaretta, miközben a Bibliát olvastam, s a cellatársaim nevetni kezdtek a látványon. És bár eleinte zavartak a megjegyzéseim, később magam is rájöttem, mennyire nevetséges ez a helyzet. Attól kezdve komolyan foglalkoztatott a gondolat, hogy el kellene hagynom a cigarettát, viszont tudtam, hogy nem lesz könnyű. Nagyjából egy évnyi küzdelem és imádkozás után kezdtem undorodni a cigarettától, és valahányszor próbáltam rágyújtani, hányinger környékezett, ezért attól kezdve többet nem nyúltam a dohányhoz. Engem is meglepett ez a győzelem. Boldog voltam. A szabadulásom után, amikor eljutottam a Reintegrációs Központba, amelynek épp Bilbiie Titel testvér volt a koordinátora, megtudtam, hogy egy imacsoport nagyon sokat imádkozott azért, hogy sikerüljön leszoknom a szenvedélyeimről.

Börtönéveim alatt a szülőfalumban egy befolyásos személy tisztességtelen módon megszerezte annak a háznak a tulajdonjogát, ahová vissza kellett volna költöznöm. Mivel lakás nélkül maradtam, a Buciumeni helységben levő Reintegrációs Központ fogadott be. Ott fedeztem fel a Tízparancsolatot és a parancsolatok összes velejóróját, és a változás gyöngé szándéka, ami a börtönben megfogant bennem, most már elsőrendű elhatározássá vált számomra. Megértettem, hogy ki Isten, és hogyan kell Hozzá viszonyulnom. Naponta tanulmányoztam és imádkoztam, s így nemcsak azt tanultam meg, hogy meg kell változnom, hanem azt is, hogy Isten segítségével miként változhatok meg.

Közel 6 hónapig laktam a központban, s ez idő alatt sikerült megtanulnom helyesen viselkedni, aminek köszönhetően sikerült becsületes módon szép dolgokat megvalósítanom, amik örömet és elégtételt szereztek számomra. A bibliai igazságok felfedezése nyomán elhatároztam, hogy megtérek, és Istennek felajánlva az életemet, teljesen a hátam mögött hagyom rendetlen, erkölcstelen múltamat.

A távozásom előtti utolsó napon Titel testvér odajött hozzám, és átnyújtott egy becsomagolt, szép öltönyt. Abban a pillanatban eszembe jutott bűnös életem kezdeti története, amikor egy öltönyért betörést követtem el. De most ingyen kaptam a ruhát. A történetnek azonban még nincs vége, mivel várom azt a pillanatot, amikor maga-

Egykori kedvezményezettek – jelenleg önkéntesek – találkozója

pett, hogy a jelenlevő több tíz személy közül Bilbiie Titel testvér (így hívták az önkéntest) épp nekem adott Bibliát. Akkor döbbsentem rá, hogy bár imádkozni sem tudok, Isten a legegyszerűbb imákat is meghallgatja, ha az a bűnös üdvösségét szolgálja. Mindig is úgy képzeltem, hogy akkor leszek a legboldogabb, ha kiszabadulok a börtönből, viszont amikor megkaptam a Bibliát, rájöttem, hogy még a szabadulásnál is jobban örülök neki. Valójában akkor kezdődött el igazi szabadulásom – nem a börtönből, hanem a bűn fogásából.

Jézus Krisztus fogja átnyújtani nekem a feddhetlenség fehér „öltönyét”.

Azért kellett a központban laknom, mert a szüleim házában nem volt elég hely számomra is. Végül mindent megtettek, hogy én is oda költözhessek. Ott azonban újabb kihívásokkal szembesültem, mivel a szüleim nem értettek egyet az új életfelfogással. Nézeteltéréseink akadtak az étrenddel, valamint azokkal a hagyományokkal kapcsolatosan, amelyekről én már lemondtam. Így kénytelen voltam saját edényeket vásárolni, hogy a Biblia tanításai alapján tiszta ételt készíthessek magamnak.

A másik nehézséget számomra a magány jelentette. Családra vágytam, és szerettem volna beilleszkedni a társadalomba, dolgozni akartam. Már megtanultam, hogy Isten minden szükségletünkre válaszol, mivel Ő tudja, mi a legjobb számunkra. Ezért imádkozni kezdtem, és Isten nem késett a válasszal. Alig néhány hónap telt el. Az egyik szombaton a Dâmbovița megyei Văleni közösség adventista gyülekezetében tartózkodva épp az a személy hívott meg ebédre, aki később a feleségem lett. Egy ideje alkalmi munkából tartottam el magam, de Isten irgalmas volt hozzám, és miután elvégeztem egy szakképesítési tanfolyamot, és a járművezetői jogosítványt is megszereztem, végül sikerült elhelyezkednem, becsületes munkával kerestem a kenyeremet, ami igazi elégtételt jelentett számomra, valahányszor a munkám során szerzett pénzből vásároltam valamit, és nem lopással szereztem meg. A munkám miatt utaznom is kell, ezért egy időre épp Buciumeni közösségben dolgoztunk, a helység utcáit aszfaltoztuk. Itt talákoztam ismét Titel testvérrel, és együtt fejeztük ki örömünket mindazért, amit Isten értettünk tett.

Szerető feleségem mellett ma egy kislfiúnak, szeretetünk gyümölcsének és Isten áldásának is örvendhetek.

Hálából, hogy Isten ilyen csodásan dolgozott az életemben, késztetést éreztem, hogy én is tegyek valamit az Úrért. Imádkoztam is ezért, és nagy meglepetésemre lehetőséget kaptam, hogy a Humanitárius Börtönszolgálat önkénteseként dolgozhassak, és a magam során azt végezzem mások érdekében, amit a szolgálat önkéntesei Isten segítségével érettem is megtettek. Az önkéntes szolgálat mellett nagy örömet jelent számomra az is, hogy kivehetem a részem a gyülekezetemben a gyermekprogramok lebonyolításában. Továbbá pedig, a családommal együtt örömmel tárjuk ki otthonunk ajtaját imaórák és Biblia-tanulmányozási alkalmak megtartására. Mindazt, amit tettem, és amit ezután tenni fogok, hálából teszem Iste-

Reintegrációs központ, 2017.

Reintegrációs központ, 2001.

nért, aki oly sok jót tett velem. Továbbra is örömmel fogok szolgálni, és türelmetlenül várom a számomra előkészített újabb szolgálati alkalmakat. Számos kérdésem van, és rengeteg okom a csodálkozásra, de valószínűleg sosem mulasztom el feltenni a naponta visszatérő kérdést: *Hogyan változtathatott át Isten egy bűnözőt szolgálattelévővé?*

Meglehet, hogy az olvasók között vannak hozzám hasonló helyzetet átélő személyek is. Kérlek, higgyetek Isten szavában, és legyen bátorságotok megízlelni, hogy milyen jó az Úr!

Van egy aggodalmam, ami miatt sokat imádkozom. Egyszer majd a fiam tudomást szerez a múltamról, és ez biztosan hatással lesz rá. Viszont ezt a dolgot is a mennyei bölcsességre bízom. ■

Adrian Costache, a Humanitárius Börtönszolgálat önkéntese

A VATIKÁNI NEKROPOLISZ (2)

MEGCÁFOLHATLAN ÉRVEINK VANNAK, AMELYEK MINDEN KÉTSÉGET KIZÁRÓAN IGAZOLJÁK, HOGY PÉTERT NEM TEMETHETTÉK EL NÉRÓ KERTJÉBEN. HOGYAN TARTHATTAK VOLNA ÉPPEN ITT TEMETÉSI SZERTARTÁST A LEGNAGYOBB ÜLDÖZÉS IDEJÉN?

A „P-zóna” állítólag Péter sírhelye. Nem egy kápolnáról van szó, hanem egy vörös téglafalal körülvárt temetkezési helyről. A sír üres. Az egyetlen bizonyítékot az egyik falon található betűhiányos felirat képezi: *Pétros eni...* Egyesek szerint e szövegfoszlány jelentése: „Péter itt van”, mások viszont éppen az ellenkezőjét olvassák ki belőle: *Pétros endei*, azaz: „Péter nincs”. De mindkét olvasat érvényes. Az ásásokat Antonio Ferrua prelátus vezette. Semmit sem találtak, jóllehet a későbbiekben a pap azt állította, hogy talált egy üres ládát. Az ásást végző csapatnak tagja volt egy Alberto M. nevű személy is, aki elmesélte, hogy a munkálatok ideje alatt bárki szabadon bejárhatott a feltárás helyszínére, és hogy Ferrua maga ért tetten egy személyt, aki a polgármesteri hivatal ellenőrének adta ki magát, és közben a falakra latin nyelvű feliratokat vésett. Természetesen kitessékelték a területről, a feliratok azonban maradtak. Ilyen körülmények között a falba vésett szöveg nem tekinthető bizonyítéknak. Főleg azért nem, mert egy római kori pogány sírkertől van szó.

Ma épp e sírok fölött áll a Szent Péter-bazilika. Konstantin császár idejében ide építették

fel az első templomot. Hogyan történhetett meg mindez, hiszen mégis csak római sírokról volt szó?! Hogy volt képes a császár betemetni a teljes nekropoliszt, és a keresztényeket feljogosítani arra, hogy épp egy olyan korszakban építsék fel a sírok fölé a templomot Péter tiszteltére, amikor Róma lakosságának kétharmada pogány volt? Tényleg Péter földi maradványai vannak oda eltemetve, és a csontok tették lehetővé a templomépítés csodáját? A választ a nekropoliszban találjuk meg. Íme, az érvek:

1. A keresztényüldözés idején senki sem temetkezhetett a birodalmi kertbe. Tehát alaptalan az a feltételezés, hogy Pétert épp oda temették el, ahol a Vatikánban a római aréna állt. Oscar Cullmann, akit a pápa azzal bízott meg, hogy tanulmányozza a feltételezett sír helyének bizonyítékait, a következőket írta: „Mecsfalhatatlan érveink vannak, amelyek minden kétséget kizáróan igazolják, hogy Pétert nem temethették el Néró kertjében. Hát hogyan tarthattak volna éppen itt temetési szertartást a legnagyobb üldözés idején?”¹

2. Az első századokban a keresztényeket nem foglalkoztatta a halottkultusz. Íme, Cullmann további következtetései: „Az első két század Rómá-

jában semmiféle érdeklődést nem tanúsítottak a mártírok sírjai iránt... Még a római püspököknek sem volt megjelölt sírhelyük! A legrégebbiek, a Kalisztusz katakombáiban találhatóak is csak későbbre, a III. századra tehetőek.²

3. A *Catalogus Liberianus* (amit a Katolikus Egyház elismer) 354-es kiadásában a *Deposito martyrum* semmiféle adatot nem szolgáltat arra vonatkozóan, hogy Péter apostolról a Vatikánban megemlékeztek volna.³

4. 1917-ben ásásokat végeztek a Szent István katakombában és kriptában, és találtak egy XIII. századi feliratot: „Bárki is légy te, aki Péter és Pál nevét keresed, tudd meg, hogy ide már a kezdektől szentek temetkeztek.”⁴

5. Nikulás Munkathvera ír apát 1151 és 1154 között római zarándoklaton vett részt, és dokumentálta látottakat. Beszámolója szerint Péter és Pál csontjainak felét a Szent Péter-templom oltára alatt őrizték, a másik felét pedig a Via Ostiensén levő Szent Pál-templomban. Évszázadokon keresztül ez volt az egyház hivatalos tanítása erre a kérdésre vonatkozóan. M. Andrea Palladio 1554-ben leírást készített a római templomokról, és ő is állítja, hogy „a nagyoltár alatt látható Péter és Pál holtteste”.⁵ De ugyanezt írja a Via Ostiensén található Szent Pál-templomra vonatkozóan is. Vagyis Péter sírhelye két helyen is megtalálható. Hogy lehetséges ez? Amikor 1911-ben Fülöp Ágoston francia király Rómába látogatott, Celesztin pápa nem a Vatikánba vitte őt Péter sírjához, hanem a „lateráni Szent János-templomba, ahol megmutatták neki Szent Péter és Szent Pál fejét”. Nem áll szándékomban kommentálni ezt az állítást, azonban nyilvánvaló, hogy valami nincs rendjén az apostol sírja körül, ha azt közel kétezer éven keresztül senki sem tárta fel, az apostol feje mégis a Szent János-templomban található!

De térjünk vissza a vatikáni nekropoliszhoz. Néro halála után a birodalmi villát kifosztották, és az arénát is lerombolták. A *Colosseum* építése véglegesen megpecsételte a vatikáni aréna sorsát. Évtizedeken át romokban hevert, majd fokozatosan temetkezési hellyé vált. A pompás kápolnák kiépítését épp a romok között található téglák, oszlopok és építkezési anyagok tették lehetővé. A történelmi feljegyzések Kr. u. 120-ra datálják az első sírkamrákat, amelyek kialakítása 350-ig tartott. Ezek szerint tehát nem áll rendelkezésünkre a 120-as évnél korábbi feljegyzés.

A II. és IV. század közötti időszakban a volt aréna helyén egy a frígek nemzeti istenasszonya, Kübelé tiszteletére felállított szentély, más néven *Phrygianum* állt. „Az istenség imádói *Vaticanum-*

nak nevezték a szentélyt. Rómán kívül más Kübelé-szentélyeknek is ez volt a megnevezésük: Lionében (*Ligdunom*), vagy a Kastel am Mainzban (*Castrum Mogontiacum*) található feliratot is *Vaticanum*, valamint *Mons Vaticanus* néven emlegették.”⁶

Kr. u. 395-ben Theodosius a kereszténységet az egyetlen hivatalos vallásnak nyilvánította, és az egyházat teljhatalommal ruházta fel. A kezdeti lendület után, később, Konstantin császár idejében az egyház a tettek mezejére lépett, és igyekezett mindent megkaparintani: templomokat, közfürdőket, temetkezési helyeket. Mindezeket megpróbálta templomokká alakítani. A IV. században ilyen megfontolásból kezdődött el a Tiberis-szigeten, vagy éppen a városon kívül található római fórum templomainak átalakítása is. A szentélyekből szép sorjában templomok lettek. A pogány szentélyekre templomokat húztak fel. Azokon a helyeken is templomok épültek, ahol a hagyomány szerint kivégezték a mártírokat, és zarándokhelyé vált az a hely is, ahol az állítások szerint Pált és Pétert kivégezték. Kübelé istenasszony templomát is beszippanította a kereszténység előrenyomulása. A vatikáni bazilika megépítése nem jelentett problémát az egyház számára, mivel már birodalmi tekintéllyel rendelkezett. A régészek szerint a sírhelyek java részét már amúgy is beborította egy földcsuszamlás, ezért csupán el kellett egyengetni a földet, hogy felépülhessen az 1506-os évig fennálló templom. Aztán II. Gyula pápa elrendelte a régi templom felújítását, amely 120 év után kapta mai külalakját. Ezt a templomot egy pogány nekropoliszra építették. ■

Dr. Benone Lupu, lelkipásztor, Róma, Olaszország.

1. Oscar Cullmann, *St. Pierre, Disciple, Apôtre, Martyr*, Neuchatel et Paris, 1952, 136. o

2. U.o. 158. o

3. Majd csak száz évvel később beszél a *Catalogus Martyrologium Hieronymianum* a vatikáni megemlékezésekről (431-es kiadás). Carlo Papini, *Pietro a Roma?* Claudiana, Torino, 2006., 145. o.

4. „Hic habitasse prius sanctos cognoscere debes, nomina quisque Petri pariter Paulique requiris...” G. Mierge, *Pietro a Roma*, Claudiana, 2006, 47. o.

5. M. Andrea Palladio, *Descrizioni de le chiese, stazioni, indulgenze, reliquie de corpi santi che sonno in la citta de Roma*, Roma 1554, 25. o.

6. P. Liverani, G. Spinola, P. Zander, *Le Necropole Vaticana*, Città del Vaticano, 2010, 8. O.

LEGENDA ÉS VALÓSÁG BENONE LUPU

EGY FALBA VÉSETT
SZÖVEG NEM
TEKINTHETŐ
BIZONYÍTÉKNAK,
FŐLEG AZÉRT NEM,
MERT EGY RÓMAI
KORI POGÁNY SÍR-
KERTRŐL VAN SZÓ.

ELLEN GOULD WHITE – AZ ÚR HÍRNÖKE

Az adventista pionírokat bemutató sorozatot a szombatünnepelő adventizmus alapítójával, Joseph Bates-szel kezdtem, majd James White élettörténetével, a Hetednapi Adventista Egyház szervezetének tervezőjével folytattam. De bármilyen odaadással és befolyással is bírtak e Krisztus szolgálatában álló katonák, a várakozó hívőkre hosszú távon legnagyobb hatással Isten népének prófétája, Ellen White volt. Az alábbiakban vázoljuk életének fontosabb eseményeit, és megfigyeljük, hogyan dolgozik Isten emberek révén mások megmentése érdekében.

1827. november 26.: Az amerikai Maine állambeli Gorham közelében ikrek születnek, Ellen és Elizabeth Harmon.

1836. decembere: A 9 éves Ellent egyik osztálytársa kövel arcon dobja. A sérülés következtében végérvényesen abba kell hagynia iskolai tanulmányait.

1840. március 13.: Portlandban (Maine állam) Ellen hallja William Miller prédikációját Jézus millennium előtti visszajöveteléről.

1842. június 26.: Ellen Harmon megkeresztelkedik a Metodista Egyházban.

1843. szeptembere: A Harmon család összes tagját kizárják a Metodista Egyházból, mivel Jézus közeli eljövételét vallják.

1844. decembere: Az október 22-i nagy csalódást követően Ellen Harmon először kap mennyei látomást.

1846. április 6.: Megjelenik első kiadványa „A szétzóródott kis maradékhoz” címmel.

1846. augusztus 30.: a 18 esztendőes Ellen házasságot köt a 25 éves James White-tal. Rövid időn belül elfogadja az akkor 54 éves Joseph Bates kapitány bibliai bizonyítékok alapján bemutatott, szombatról szóló igazságát. Ettől kezdve Joseph, James és Ellen egy világszéles vallási mozgalom szervezeti magját képezik, amely 1847 januárjában már rendelkezett négy sajtósággal hitelvél: a hármasság üzenetével, a Szentély tanáival, a szombat igazságával és a halállal kapcsolatos igazsággal.

1847. április 3.: Miután a Szentírást tanulmányozva már 7 hónapja szombatot ünnepel, Ellen első ízben kap látomást a szombatra vonatkozóan.

1847. augusztus 26.: A White családban megszületik az első gyermek: Henry Nichols White.

1849. július 28.: Megszületik a második gyermek: James Edson White.

1851. július: „Tapasztalatok és látomások” címmel megjelenik Ellen első könyve.

1854. augusztus 29.: Megszületik William Clarence White.

1855. decembere: Elkezdődik a „Bizonyágtételek a gyülekezetnek” című sorozat kiadása, az utolsó kötetet Ellen 1909-ben fejezi be.

1858. március 14.: Az Úr hírnöke Ohio államban kétórás látomást kap a Krisztus és Sátán között dúló nagy küzdelemről. A látomásról a szeptemberben megjelent „Lelki ajándékok” című sorozat első kötetében számol be, amely mintegy előfutára volt a „Pátriárkák és próféták”, „Próféták és királyok”, „Jézus élete”, „Az apostolok története”, valamint „A nagy küzdelem” című ötkötetes sorozatnak.

1860. szeptember 20.: Megszületik Ellen újabb gyermeke, John Herbert White, de sajnos csak december 14-éig marad életben.

1860. október 1.: A Krisztusvárók hivatalos nevet választják az új vallásfelekezetnek, valamint a kiadóhivatalnak.

1861. október 5.: Megalakul az első szervezeti forma Michigani Egyházterület néven, amelyhez az államban levő gyülekezetek tartoztak.

1863. május 20.: Megalapítják a Generál Konferenciát, amely nyolc amerikai állam ugyanannyi egyházterületét foglalja magába. Abban az időben hozzávetőleg 3500 hetednapi adventista élt az Egyesült Államokban.

1863. június 6.: A Michigan állambeli Otsegóban Ellen White részletes látomást kap az egészségügyi reformra vonatkozóan.

1863. december 8.: A White családot hatalmas veszteség éri: az elsőszülött Henry alig 16 évesen befejezi életét.

1866. szeptember 5.: Battle Creekben megnyitja kapuit a szanatórium. 1865. december 25-én Rochersterben (New York állam) Ellent látomásban szólítja fel az Úr, hogy az adventisták alapítsanak egészségügyi intézményeket.

1874. augusztus 24.: Megnyitja kapuit a Battle Creek-i Kollégium, amely 1901-ben a Michigan állambeli Berrien Springs-be költözik, 1959-től pedig felveszi az Andrews Egyetem nevet.

1876. augusztus 27.: Ellen White közel 20.000 ember előtt prédikál a Grovelandban (Massachusetts) megren-

dezett sátoros összejöveten. Ez még jóval azelőtt történt, hogy feltalálták volna a hangerősítő készüléket.

1881. augusztus 6.: 60 évesen meghal a férje, szolgálótársa, gyermekei apja és az advent mozgalom egyik előljárója, James White. Ellen 35 év házasság után még 34 esztendővel él özvegyiségben.

1884: Az Úr hírnöke utoljára kap látomást nyilvánosság előtt. Életének utolsó szakaszában csak magányában kapott látomásokat, melyeket egyre inkább felváltottak az éjszakai prófétai álmok.

1888: Ellen White megjelenteti „A nagy küzdelem” című könyvet. A kötet tartalmát már 1884-ben is kinyomtatták, és könyvevangélisták révén terjesztették. A később, 1911-ben megjelent, Ellen által átdolgozott kiadás van ma is forgalomban.

1888 október: Az egyház 26.112 tagot számlál. Minneapolis-ban megrendezik a Generál Konferencia ülését, amelynek keretében heves viták zajlanak a hit általi megigazulással kapcsolatosan. Ellen White-ot első ízben utasítják el saját egyházának vezető lelkészei.

1891. november 12.: Ellen közel 9 éves munkát kezd el Ausztráliában és Új-Zélandon.

1892: Chicagóban kinyomtatják a „Jézushoz vezető út” című könyvet, amit később több mint 160 nyelvre fordítanak le.

1896: Megjelenik a „Gondolatok a Hegyibeszédről” című könyv.

1896 október: Ellen White megalapítja az Avondale-i Iskolát. Később erre a mintára épül fel a világszéles adventista oktatási rendszer.

1898: Megjelenik a „Jézus élete” című könyv, eredeti címén: „Korszakok vágya”.

1899: Ausztráliában Ellen White hozzájárulásával megalapítják a Sydney-i Szanatóriumot, a későbbi Sydney-i Adventista Kórházat.

1900: Október 16-án visszatér az Egyesült Államokba, és Kaliforniában a Szent Heléna adventista kórház közepébe költözik.

1901. április 2–21.: Ellen részt vesz a Generál Konferencia ülésén, és arra bátorítja a vezetőket, hogy szervezzék meg az uniókat, valamint a Generál Konferencia különböző ügyosztályait, a külmissziót, továbbá bővítsék a Generál Konferencia végrehajtó bizottságának taglétszámát. Utasításait elfogadják. Az Adventista Egyház ekkor 78.188 tagot számlál.

1903: Ellen White kiadja az „Előtted az élet” című könyvet.

1903 október: A „maradék egyház” prófétájának tanácsára elköltöztetik a Generál Konferencia székhelyét Battle Creekből a Maryland állambeli Takoma Parkba, Washing-

ton DC egyik külvárosába. (Az 1989-es költözés óta a központi székház a Maryland állambeli Silver Springben található.)

1904: Egy testvérnő támogatásával Ellen White megvásárolja a Paradise Valley Szanatóriumot.

1905: Megjelenik „A nagy Orvos lábnymán” című könyv.

1906. április 15.: Ellen White anyagi támogatást nyújt a Loma Linda-i adventista orvosi intézmény megalapításához.

1909. május 15. – június 6.: Ellen utoljára vesz részt aktívan a Generál Konferencia ülésén.

1911: Megjelenik „Az apostolok története” című könyv.

1913: Kinyomtatják a „Tanácsok szülőknek, tanároknak és tanulóknak” című könyvet.

1914: Ellen White a „Próféták és királyok” című könyv kéziratán dolgozik.

1915. február 13.: Szombat reggel White testvérnő elesik az otthonában, és baloldali combnyaktörést szenved.

1915. március 3.: Ellen White utoljára kap látomást. Életének ezen utolsó, nyolcvannyolcadik évében hön szeretett hitközössége 136.879 lelket számlál. Száz évvel később, 2015 júniusában az egyháznak már közel 19 millió tagja volt.

1915. július 16.: Egy pénteki nap hajnalán, 3 óra 40 perckor, minden testi fájdalomtól mentesen, családtagjai és munkatársai körében megpihen az Úrban.

1915. július 18.: A kaliforniai St. Helenában levő otthona előtt gyászszertartást tartanak. Szomszédai így emlékeznek róla: „A fehér hajú kis hölgy, aki mindig előszere-ttel beszélt Jézusról”.

1915. július 19.: A kaliforniai Richmondban egy sátoros összejövétel keretében újabb gyászszertartásra kerül sor.

1915. július 24.: Ellen White holttestét egy szombati napon temették el a Battle Creek-i Oak Hill temető kertben. 34 évvel korábban ott temették el Krisztus hűséges katonáját, James White-ot is, valamint 12 hetes fiát, Edsont. Henry fia a halálos ágyán azt kérte, hogy temessék a kistestvére mellé, hogy a feltámadás reggelén együtt keljenek fel porágyaikból. William White így nyilatkozott édesanyja haláláról: „Annyira nyugodt volt, mint egy lassan kialakuló gyertyaláng.”

Ezek voltak utolsó szavai: „Tudom, kiben hittem!” ■

**A MARADÉK
VILÁGOSSÁGA
CRISTIAN
TRENCHEA**

**BÁRMILYEN ODAADÁS-
SAL ÉS BEFOLYÁSSAL
IS BÍRTAK A KRISZTUS
SZOLGÁLATÁBAN ÁLLÓ
KATONÁK, A VÁRAKOZÓ
HÍVŐKRE HOSSZÚ
TÁVON LEGNAGYOBB
HATÁSSAL ISTEN
NÉPÉNEK PRÓFÉTÁJA,
ELLEN WHITE VOLT.**

Cristian Trenchea, lelkipásztor, Moldvai Egyházterület

VIGASZTALJÁTOK NÉPEMET! (2)

BÁRMENNYRE IS SZÜKSÉGESNEK TŰNIK A DORGÁLÁS, ELSŐ ÉS UTOLSÓ SORBAN IS VIGASZTALÁSRA ÉS BÁTÓRÍTÁSRA VAN SZÜKSÉGÜNK. A DORGÁLÁS CSAK A VIGASZTALÁS TALAJÁN TEREMHET JÓ GYÜMÖLCSÖT.

A Biblia első lapjain a Teremtő kezéből kikerült tökéletes világgal találkozunk. Ezt a boldogságra teremtett világot az engedetlenség miatt véget nem érő szenvedések hulláma árasztotta el. A szenvedést az információ hiánya okozza (Hós 4:6), vagy a rossz döntések, amelyek az áldozatot a bűn „kötelékeinek” fogságába ejtik (Péld 5:22). Ezért van szükség minden téren nevelésre, figyelmeztetésre és helyreállításra. Ebben a cikkben feltesszük a kérdést, hogy a nevelés, a figyelmeztetés és a helyreállítás a dorgálás, avagy a vigasztalás légkörében hoz bőségebb termést? Felületes és kényelmes válasz, hogy mindkettőre szükség van. És érvelhetnénk a végtelenségig.

De végezzünk el egy apró tesztet. A mutatóujjunkkal mutassunk rá az előttünk álló tükörrre. Még ezután is határozottan állítjuk, hogy fedésre van szükségünk? *„Saját tapasztalataitok elmondásával segítsétek a tévelygőknek. Mondjátok el, hogy amikor súlyos hibákat követtetek el, munkatársaitok kedvessége és segítőkészsége hogyan adott bátorságot és reménységet nektek. Az ítéletig nem fogjátok megtudni, milyen befolyása volt a következetlenek, oktanok, érdemtelenek iránti ked-*

ves, tapintatos viselkedésnek.” (A nagy Orvos lábnyomán, 494–495. o.).

Emlékezzünk Józsefre, amikor megismertette magát a testvéreivel. Kevés kivétellel a legtöbben azt gondolnánk, hogy kegyetlenségük miatt legalább egy „egészséges” dorgálásra szükség lett volna. József azonban „megvigasztalá őket” (1Móz 45:5; 50:21). Hogy tehetett ilyet? Én két okot említek! Elsősorban őt Barnabáshoz hasonlóan a vigasztalás Lelke vezérelte (lásd Csel 11:24; 4:36). Másodsorban pedig tudta, hogy a megtéretlen ember még a legkeményebb feddessel szemben is közömbös marad. A megtérés egyetlen elősegítő tényezője a szeretet és a vigasztalás. És napjainkban is sajnálatos lenne azt hinnünk, hogy az emberek akkor fognak megkeresztelkedni, ha a gyülekezetben folyamatosan figyelmeztetjük és dorgáljuk őket. A világ és a gyülekezet kérése mind ezidáig úgy fogalmazható meg, ahogyan kifejezték azt a Jeruzsálembé látogató görögök: „Látni akarjuk a Jézust” (Jn 12:21).

Kevesebb dorgálást

Az apostoli levelekben a dorgálás szükségessége némely esetben a gyülekezet elöljáróinak felelősségére vonatkozóan tűnik fel, ám **kifejezetten korlátozottan** (1Tim 5:20; Tit 1:13). Ékes példa erre 1Tim 5:1-2 verse: „Az idősebb embert ne dorgáld meg, hanem intsed, mint atyádat; az ifjabbakat, mint atyádfiait; az idősebb asszonyokat, mint anyákat; az ifjabbakat, mint nőtestvéreidet, teljes tisztasággal.”

Születésétől egészen a sírig mindenkinek szüksége van a vigasztalásra. Bárkinek az életében felbukkanhat betegség, próba, igazságtalanság, csatlódás, csüggedés, küzdelem a megélhetésért, munkanélküliség, családdal vagy gyerekekkel kapcsolatos nehézség, s ilyenkor a szív vigasztalásért kiált: *„Uram, szabadíts meg! Légy irgalmas hozzám!”* Most már értitek? Bármennyre is szükségesnek tűnik a dorgálás, első és utolsó sorban is vigasztalásra és bátorításra van szükségünk. Érdekes, hogy a dorgálás csak a vigasztalás talaján teremhet jó gyümölcsöt. Jézus Krisztus jól tudta, hogy vigasztalásra van szükségünk: „Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az: irgalmasságot akarok és nem áldozatot. Mert nem az igazakat hí-

vogatni jöttem, hanem a bűnösöket a megtérésre” (Mt 9:13,36; 12:7; 14:14 vagy 15:32).

A dorgálás mint a szeretet vigasztalása

A Biblia érdekes kijelentést tesz: „A te vesződ és botod, azok vigasztalnak engem” (Zsolt 23:4). Jézus Krisztus maga is dorgált néhányszor, viszont a dorgálást sosem tűzte tanítványai elé feladatul! Jézus két ízben is megdorgálta a démonokat, és Pétert is, mivel megpróbálta megakadályozni Őt a kereszt felé vezető úton, vagy például azokat a városokat, ahol számos csodát tett, mégsem tértek meg az emberek. Rendben van – mondhatná valaki, de mi a helyzet Jel 3:19 versével? Hát nem dorgálja meg az Úr az egyházat? Ez helyes, viszont hiányos állítás! Alaposabb olvasásra ez az érv elhalványul, mivel itt a szeretet munkálkodásáról van szó: „Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem.” Az Úr tehát célirányosan dorgálja meg azokat, akiket folyamatosan szeret. A menny felkínálja a dorgálás és vigasztalás közötti **helyes arányok receptjét**. Íme, csupán egyetlen példa az Isten által írt Tízparancsolatból: „[Én] megbüntetem az atyák vétkeit a fiakban, harmad és negyedíziglen, akik engem gyűlölnék. De irgalmasságot cselekszem ezeríziglen azokkal, akik engem szeretnek, és az én parancsolatimat megtartják” (2Móz 20:5-6). Látjátok az arányokat? 3–4 dorgálás jut 1000 vigasztalásra!

Isten gyermekei a vigasztalás gyermekei

A Bibliában az Atya, a Fiú és a Szentlélek vigasztalóként és nem dorgálóként van feltüntetve.

a. **Atya.** „Vigasztalásnak Istene” (Róm 15:5; 2Kor 1:3-4).

b. **Jézus.** „Más vigasztaló” (Jn 14:16; 1Jn 2:1), aki profetikusan szempontból a vigasztalás munkáját végezte (Ésa 61:1-2). Szintén az ihletett írás szerint Krisztus „Izrael vigasztalása” (Lk 2:25-26).

c. **Szentlélek.** Csupán János evangéliuma öt ízben is Vigasztalónak nevezi (Jn 16:13 stb.).

Következésképpen tehát, Isten gyermekei a vigasztalás képviselői lesznek a világban! (2Kor 1:4; 1Thes 4:18). A Szentírás alapvető rendeltetése a vigasztalással kapcsolatos (Róm 15:4-7). White testvérnő kemény hangon igyekszik korlátozni a feddő lelkületet: „*Ne ejts sebet a Krisztus által megváltottak szívében, mert ezzel Krisztus szívéét sebezted. Ne feledjétek, hogy mindannyian meg kell állnunk a nagy fehér trón előtt, hogy elnyerjük Isten jóváhagyását. A megsebzett lélek tönkretett lelket jelent.*” (Christian Leadership, 81. o.).

A dorgálások és vigasztalások helyes adagolásában három kérdés nyújt segítséget: a) A hit út-

ján a vigasztalás vagy a dorgálás tesz készségebbé a változásra? b) Ahhoz, hogy gyermekeink a Megváltó mellett maradjanak az egyházban, több kemény feddésre, vagy inkább vigasztalásra és kedvességre van szükség? c) A mindennapi életben, a gyülekezetben, de akár a szószéken is milyen személyekkel találkozol szívesebben? Olyanokkal, akik vigasztalnak, mint az Atya, a Fiú és a Szentlélek, vagy olyanokkal, akik emberi természetüktől vezérelve folyamatosan figyelmeztetnek?

Következtetés

A dorgálás, a figyelmeztetés és a fegyelmi eljárások csupán a testvérek közötti mennyei szeretet légkörében lesznek a „vigasztalás vesszőjeként” értelmezve. Mindkettőre szükség van, viszont a szabadjára engedett emberi természet torzulásokhoz vezet. Vigasztalás és kegyelem az általam kedvelt személyekkel szemben, de törvény és vessző azokkal szemben, akikkel nincs egészséges kapcsolat. Ha folyton abban a tudatban élünk, hogy az Atya, Fiú és Szentlélek úgy mutatkozik be, mint Vigasztaló, akkor a szeretet légkörében helyes egyensúlyban fogjuk tartani a vigasztalás és a dorgálás közötti arányt. Az igazi keresztény erkölcsi kötelessége a feddések mennyei mércéjének adagolása (Ésa 40:1).

Örizzen meg az Úr attól, hogy már ne legyünk képesek a különbségtételre, és amikor vigasztalásra lenne szükség, emberi természetünkől fakadóan dorgáljunk, vagy pedig fordítva. A legalizmus úgy is megnyilvánul, hogy a következőkkel egyáltalán nem törődve a dorgálást többre értékeljük az embertársak iránti szeretetnél (1Pt 4:8). „*Nem tanultak Jézustól azok, akik – jóllehet Krisztus követőinek vallják magukat – gorombák, barátságtalanok és udvariatlanok. Talán nem kell őszinteségüket kétségbe vonni és becsületességüket megkérdőjelezni, de az őszinteséggel és becsületességgel nem lehet jóvátenni a ridegséget és udvariatlanságot.*” (Próféták és királyok, 237. o.).

„**Vigasztaljátok** azért egymást...” „Maga pedig a mi Urunk, Jézus Krisztus, és az Isten, a mi Atyánk, aki szeretett minket, és kegyelméből **örök vigasztalással** és jó reménységgel ajándékozott meg, **vigasztalja meg** a ti szíveteket, és erősítsen meg titeket minden tudományban és jó cselekedetben” (1Thes 5:11; 2Thes 2:16-17). ■

Pavel Burlacu, nyugdíjas lelkipásztor, Moldvai Egyházterület

A SZERETET LÉGKÖRE PAVEL BURLACU

HA FOLYTON ABBAN
A TUDATBAN ÉLÜNK,
HOGY AZ ATYA, FIÚ
ÉS SZENTLÉLEK ÚGY
MUTATKOZIK BE,
MINT VIGASZTALÓ,
AKKOR A SZERE-
TET LÉGKÖRÉBEN
HELYES EGYENSÚLY-
BAN FOGJUK TAR-
TANI A VIGASZTALÁS
ÉS A DORGÁLÁS
KÖZÖTTI ARÁNYT.

A KINYILATKOZTATÁS IRODALMI MÓDSZERE DÁNIEL PRÓFÉTA KÖNYVÉBEN (2)

KRONOLÓGIAI MUTATÓK

A Dániel próféta könyvébe foglalt eseményeket jelölő számkifejezések elemzése a történelmi jelleg mellett ezek irodalmi alkalmazhatóságát is sugallja. Más szakkal, kronológiai mutatói funkciójuk mellett ezeknek a kifejezéseknek irodalmi dimenziójuk is van, amelyekkel a szakirodalom ezidáig keveset foglalkozott. Ennek az elemzésnek a célja erre az eddig figyelmen kívül hagyott szempontokra összpontosítani. Ebben az értelemben röviden megvizsgáljuk a kronológiai mutatókat a kinyilatkoztatás irodalmi eszközének tágabb kontextusában, Belszárra, Círusra és Joákimra vonatkozóan

Belszár (Dániel 7:1; 8:1).

A kinyilatkoztatás irodalmi eszköze megtalálható a Belszár uralkodására vonatkozó történelmi referenciák-

ban, Belszár lévén az utolsó káldeus király, aki Babilon felett uralkodott. Ha a bibliai információkat a Biblián kívüli kronográfiák információival egyeztetjük, levonhatjuk a következtetést, hogy Belszárnak társuralkodói minősége volt, apját, Nabonidot helyettesítvén Babilon élén, miközben az apja Arábia messzi pusztájában volt, és Szin-isten imádati kultuszának megalapításán fáradozott. Ezek a történelmi keretet alkotó elemek magyarázzák, miért nem volt jelen Nabonid a Belszár által rendezett lakomán, közvetlenül Babilon bukása előtt (Dániel 5:1–31). Ugyanakkor a hatalom e hierarchiája megvilágítja Belszár ígéretét, hogy az ország harmadik tisztségével jutalmazza meg azt, aki megfejti a falon megjelent titokzatos írást (Dániel 5:7, 16, 29). Mivel Nabonid volt a jog szerinti király, és Belszár a társuralkodó, ez utóbbi legfeljebb a harmadik tisztséget ígérhette meg.

Miközben Dániel 5. fejezete közvetlenül utal Babilon Médo-Perzsia általi meghódításának évére (Kr. e. 539), a 7. és a 8. fejezet Belszár uralkodására történő explicit referenciákkal kezdődik. Dániel 7. fejezete a vadállatokról szóló látomást a jövő birodalmi egymásutánosságának szimbólumaiként „Belszárnak, a babiloni királynak első esztendejére” rögzíti (1. vers). Hasonlóképpen, Dániel 8. fejezete bevezeti a páros konfliktusok látomását a „kos” és a „kecskebak”, illetve a „kis szarv” és a „seregek Fejedelme” között, „Belszár király uralkodásának harmadik esztendejében” (1. vers)¹. Az „egyes” és a „hármás” számnév kombinációja ezeknek a látomásoknak a datálásában, a kinyilatkoztatás irodalmi módszerét idézi fel, és a „három” plusz „egy” képlet szerint van felépítve, ami ugyanakkor a történelem vázlatos bemutatására utal. Az a legvalószínűbb, hogy az irodalmi módszer által kiemelt profetikus diskurzus az „első évhez” kapcsolódik, a „harmadik” évre utaló diskurzus maga is kapcsolatban állván az elsővel: „Dániel király uralkodásának harmadik esztendejében látomás jelenék meg nékem, Dánielnek, annak utána, amely először jelent meg nékem” (Dániel 8:1). Valóban, egyéb megfontolásokból kiindulva, a szövegmagyarázók felfigyeltek Dániel 7. fejezetének a könyv teológiai felépítésében játszott központi szerepére, amit a könyv „szívének” vagy „központi egységének” tartanak.³ Ugyanakkor megjegyzik azt is, hogy a 8. fejezet a 7. továbbfejlesztése: a két rész között számos nyelvészeti és tematikai kapcsolat létezik.³

Dáriusz/Círus (Dániel 9:1; 10:1)

A 9. és a 10. fejezet elején szereplő időrendi referenciák a maguk során szintén a kinyilatkoztatás irodalmi módszerét idézik. Az előző fejezetekhez hasonlóan, amelyekről már beszéltünk, a 9. rész a profetikus diskurzust az „első évre” teszi (1. vers), míg a 10. rész az utolsó látomást a „harmadik évre” (1. vers). Különbség van azonban a két diskurzus-sorozat között: míg a 7. és a 8. fejezet látomásai ugyanannak a királynak – Belszárnak – az idejére tevődnek, a 9. és a 10. fejezet időreferenciái a látomásokat két egymást követő király – Dáriusz és Círus – uralkodásának idejére datálják.

Ezek a történelmi különbségek felvetik Dániel könyvének legnagyobb ismeretlenét, éspedig: Dáriusz identitását. A probléma különösképpen egy olyan történelmi személyiség beazonosításának nehézségében áll, aki a következő tulajdonságoknak felel meg: „király” (Dániel 6: 1–28)⁴, „a médek nemzetéből való”, „Ahasvérus fia”, „aki királlyá tétetett vala a káldeusok országán” (9: 1) „hatvankét éves korban” (5:31). Mivel nem találtak hasonló tulajdonságokkal bíró történelmi személyt, a történeti-kritikai szövegmagyarázók azzal a szélsőséges gondolattal hozakodtak elő, hogy a méd Dáriusz fiktív személy, akit a szerző azzal a céllal alkotott meg, hogy referenciaként szolgáljon, és igazolja a Méd birodalom létezését.⁵

Másrészt a konzervatív szövegértelmezők arra törekedtek, nem sok sikerrel, hogy a méd Dáriuszt egy történeti személlyel azonosítsák, Círus hadseregének egyes tábornokait emlegetve⁶. Mivel jelen tanulmányunknak nem az a célja, hogy megvizsgálja ennek az ismeretlen tényezőnek minden egyes aspektusát, megelégszünk azzal, hogy mindkét alternatíva tartalmaz nem meggyőző explikatív elemeket. Például, a kritikai alternatíva megpróbál meggyőzni minket Média királyságának létezéséről, a könyv közvetlen kijelentései ellenére, mely szerint a káldeusok birodalma a perzsáknak és a médeknek adatott (vö. Dániel 5:28; 8:20), tehát korántsem csak a médeknek. Ugyanolyan kevésbé meggyőző azoknak az erőfeszítése is, akik megpróbálják a méd Dáriusz nevét Círus hadserege egyik tábornokával társítani. Az előző változathoz hasonlóan ez az azonosítás nem felel meg a bibliai információknak, amelyek Dáriuszt királyként mutatják be.

Az általunk javasolt megoldás, amelyet egy másik tanulmányban további érvekkel támasztunk alá, az, amely a szövegátvitel történetéből származik. Ezek értelmében a méd Dáriusz Dániel 9:1 versében egy írnok másodlagos ferdítése, eredetileg az említett személy ebben a versben maga Círus. Meggyőző érvet szolgáltat ebben a tekintetben a görög kéziratok elemzése Dániel 11:1 versére vonatkozóan, az egyedüli szöveg egyébként, amely a 9:1 versben szereplő kronográfiai pontosításra utal. Jelentőségteljes az, hogy Dániel 11:1-ben – mind a Septuaginta, mind a Theodotionnak tulajdonított kézirat – Círus hitelesíti, tanúsítja, nem pedig a méd Dáriuszt, ahogy a maszoréta szöveg állítja. A legvalószínűbb az, hogy a 9:1-ben és a 11:1-ben szereplő kronográfiai referenciák a maszoréta szövegben egy másodlagos szövegharmonizáción mentek keresztül, ugyanis mindkét szövegben eredetileg a perzsa Círus volt megemlítve. Ezt a megoldást erősíti a könyv kronológiai vázlata is. Már említettük, hogy a 7. és 8. fejezetben jelenlévő minta váltakoztatja Belszár uralkodásának „első” és „harmadik” évét. A javasolt megoldás értelmében eredetileg ugyanaz a minta szerepelt a 9. és a 10. fejezetben is, éspedig: Círus uralkodásának „első” és „harmadik” éve. Következésképpen a fentebb elvetett alternatívák téves szövegkonstrukción alapuló megoldásokat javasolnak, éspedig, hogy (a méd) Dáriusz és nem (a perzsa) Círus szerepel a héber szövegben, amit a görög kéziratok fennmaradt változatai vitatnak.

Az utolsó két látomás kronológiájának bemutatása, a kinyilatkoztatás irodalmi módszere szerint, magába

AZ ÜZENET MEGFEJTÉSE DANIEL OLARIU

A DÁNIEL PRÓFÉTA
KÖNYVÉBE FOG-
LALT ESEMÉNYEKET
JELÖLŐ SZÁMKIFE-
JEZÉSEK ELEMZÉSE
A TÖRTÉNELMI
JELLEG MELLETT
EZEK IRODALMI
ALKALMAZHATÓSÁ-
GÁT IS SUGALLJA.

foglal egy speciális exegetikai hangsúlyt Dániel 9. fejezetének profetikus diskurzusában. Az ajánlott megoldás értelmében ez a fejezet Círus uralkodásának első évében keletkezett, rögtön Babilon Médo-Perzsia általi meghódítása után. A diskurzus tartalmazza a próféta imáját, amit Jeremiás könyve olvasásának hatására mondott. Kérései Jeruzsálem újjáépítése ígéretének beteljesedését célozták. A válasz kétszeres mértékben érkezett: nemcsak hogy ugyanabban az évben, ugyanazon király uralkodása alatt az első csoport hazatért Babilonból Jeruzsálembe, hetven évnyi rabság után⁷, hanem maga Dániel próféta kapott biztosítékot Istentől a jövőre nézve, és pedig hogy hetven hét (év) múlva a Felkent (a Messiás) megjelenik, hogy különleges feladatát elvégezze.⁸

**DÁNIEL PRÓFÉTA
BIZTOSÍTÉKOT
KAPOTT ISTEN-
TŐL A JÖVŐRE
NÉZVE, ÉSPEDIG
HOGY HETVEN
HÉT (ÉV) MÚLVA
A FELKENT (A
MESSIÁS) MEG-
JELENIK, HOGY
KÜLÖNLEGES
FELADATÁT
ELVÉGEZZE.**

Jeruzsálem meghódítása (Dániel 1:1)

Dániel könyvének bevezetője nehéz kronológiai problémát képez, amire már rég felfigyeltek a bibliai exegeták. Mi több, a párhuzamos bibliai és Biblián kívüli történelemtudomány forrásaiban szereplő információk szinte megoldhatatlanná teszik ezt a nehézséget. Az ebben a tanulmányban alkalmazott álláspont a következő: az a legvalószínűbb, hogy a kinyilatkoztatás irodalmi módszere lehetne ennek a problémának a megoldása.

A bibliamagyarázók például megfigyelték, hogy Dániel 1:1 történelemrajzi információja – amelyben pontosítva van, hogy Nabukodonozor „Jojakim, Júda királya uralkodásának harmadik esztendejében” megtámadta és meghódította Jeruzsálemet – különbözik Jeremiás jelentésétől, amely az eseményt Jojakim uralkodásának negyedik évére teszi (25:1). Ez az eltérés – mely kis hibalehetőséggel számol – az uralkodási évek kiszámítása különböző rendszereivel magyarázható. A megoldás szerint Jeremiás Jojakim trónra lépésének évét is bekalkulálta, miközben a Dániel könyvében használt rendszer ezt az évet nem vette számításba.⁹

A kronológiai különbség Jeremiás és Dániel próféta könyve között nem az egyedüli probléma Jojakim uralkodásának idejével kapcsolatban. Például, 2Királyok 23:36 verse kijelenti, hogy Jojakim uralkodásának periódusa tizenegy év volt. 2Kronikák 36:5–8 megerősíti ezt az információt, ugyanakkor igazolja, hogy „feljőve ellene Nabukodonozor a babilóniai király, és kettős béklyót vetett lábaira, hogy Babilóniába vinné őt. Az Úr házában való edények egy részét is elvívte Nabukodonozor Babilóniába, és helyezteté azokat az ő templomába, Babilóniában” (6–7. versek). Habár Dániel 1:1–2 is hasonló kifejezésekkel írja le

Jeruzsálem ostromát, Jojakim foglyul ejtését és a templomi edények elvitelét, az információ, mely szerint ezek az események „Jojakim uralkodásának harmadik évében” történtek, ellentétesek a Királyok 2. és Kronikák 2. könyve által feltárt adatokkal, amelyek azt sugallják, hogy a szóban forgó események Jojakim király uralkodásának vége felé történtek, azaz a tizenegyedik évben¹⁰. Mi több, Jojakim uralkodása „harmadik” (Dániel 1:1) és „negyedik” (Jeremiás 25:1) évének harmonizálását is érvénytelenítik a belső információk. Ha ennek a könyvnek a szerzője egy ilyen keltezési rendszert alkalmazott volna, az olyan információk, mint hogy egyrészt a zsidó ifjakat három éven keresztül kell kiképezni (Dániel 1:5), másrészt pedig hogy a 2. fejezet eseményeinek ideje Nabukodonozor uralkodásának második évére tehető, egymással kiegyeztetetlenek. Az ifjak három éves kiképzése csak abban az esetben társítható az 1. és 2. fejezetben feltételezett két uralkodási évvel, ha az inkluzív keltezési rendszert alkalmazzuk. Következésképpen az exkluzív keltezési rendszer Dániel 1:1 versében, illetve az inkluzív rendszer Dániel 2:1 versében csökkenti ennek alkalmazhatóságát a Dániel könyvében, annál is inkább, hogy elvárható lenne a szerző részéről, hogy írásában ugyanazt a keltezési rendszert használja.

Ezek a kronográfiai eltérések megoldhatók lennének, ha figyelembe vennénk annak lehetőségét, hogy a szerző a kinyilatkoztatás irodalmi módszerének felidézését tartotta szem előtt azzal, hogy a keltezési formulában a harmas számnevet használta. Más szavakkal, ahelyett, hogy szó szerint értelmeznénk a „Jojakim uralkodásának harmadik éve” kijelentést, értelmét irodalmi megközelítés révén fogjuk megfejteni. A felajánlott megoldást két megjegyzés erősíti meg:

(1) Dániel könyve narratív és profetikus diskurzusokat gyűjt egybe, amelyek közös társadalmi-történelmi háttere a következő: a mindkettőhöz kapcsolódó események kizárólag Babilon királyi udvarában történnek. Következésképp előrelátható, hogy az események időkerete az idegen, káldeus és médo-perzsa királyok uralkodásának éveire kell, hogy utaljanak. Az észrevételt a 7., 8. 9. és 10. fejezetek bevezetőjében szereplő keltezési formulák is igazolják. A tény, hogy a szabály alóli egyetlen kivétel Dániel 1:1, amelyben a kifejezés zsidó királyra vonatkozik, ennek a mintának a különböző jellegét jelzi.¹¹

(2) A „harmadik év” kifejezés használatának értelme Dániel könyvének bevezetőjében a belső kronológia vázlatos alkalmazásából következett-

hető. A 7. és 8., illetve a 9. és 10. fejezet bevezetőjében szereplő történelemrajzi referenciák elemzése világossá tette az „első” és a „harmadik” év szimmetrikus váltakozását Belsazar és Círus uralkodásának idején. Ez a vázlatos kronológia a dátumoknak az irodalmi használatát sugallja, felidézve a „3+1” mintát. Ebben az értelemben megjegyzendő, hogy a „harmadik” (vagy Jeremiás szerint a „negyedik”) év történelmi szempontból megegyezik Nabukodonozor uralkodásának első évével. Ezt a szempontot igazolja Jeremiás 25:1 versének történelmi pontosítása, melyből megtudjuk, hogy a „negyedik” év megfelel Nabukodonozor, Babilon királya uralkodásának „első” évével. Mindeközben Dániel könyvének kronológiája ugyanahhoz a következtetéshez vezet, és pedig hogy Jeruzsálem első ostroma Jójakim király uralkodásának „harmadik” évében történt, ami megegyezik Nabukodonozor uralkodásának „első évével”. A következtetést a 2. fejezetben leírt események időpontjából vonjuk le: „Nabukodonozor uralkodásának második éve”, ami azt feltételezi, hogy az 1. fejezet eseményei ugyanazon király uralkodásának első évében történnek. Tehát ahhoz, hogy a „3+1” mintát felidézze, a szerző „Jójakim király uralkodásának harmadik évére” utalt, amit az olvasók automatikusan Nabukodonozor „első évével”, vagy az első ostrom és deportálás évével asszociálták. Lehetséges, hogy a következő fejezet eseményeinek időpontja – „Nabukodonozor uralkodásának második éve (Dániel 2:1) – arra a következtetésre vezessen, hogy Dániel 1 leírása megfelel Nabukodonozor „első évének”, jóllehet Dániel 2 termézetes módon lefedi a király uralkodása harmadik évének eseményeit.¹²

Ebben a tanulmányban amellet érveltem, hogy Dániel könyvének kronográfiai referenciái vázlatos időrendet mutatnak be, élve a kinyilatkoztatás irodalmi módszerének lehetőségével. Egy későbbi tanulmányban bizonyítani fogjuk ennek a mintának a jelenlétét a profetikus diskurzusok szerkezetében, részként és egészként. ■

Daniel Olariu, lelkipásztor, a héber nyelv és az Ószövetség tanára, Adventus Egyetem

1. A bibliai szövegek értelmezői még vitatkoznak az „első” és a „harmadik” év kapcsán. Az idők során két vélemény körvonalazódott: az első szerint az „első évet” Kr. e. 553-ra teszi, a „harmadikat” pedig 551-re. A második vélemény alapján az „első év” Kr. e. 549, a harmadik pedig értelemszerűen 547. Lásd: Zdravko Stefanovic, *To the Wise: Commentary on the Book of Daniel* (Nampa, ID, ID: Pacific, 2007) 293. o.

2. Lásd Norman W. Porteous, *Daniel: A Commentary*, The Old Testament Library (Philadelphia, PA: Westminster,

1965), 95. o.; André Lacocque, *The Book of Daniel*, ford. David Pellauer (Atlanta: John Knox, 1979), 122. o.

3. Lásd Shea Dániel könyve 7. és 8. fejezetéről szóló elemzését. Vö.: William H. Shea, „Unity of Daniel” in *Symposium on Daniel*, ed. Frank B. Holbrook, Daniel and Revelation Committee Series 2 (Washington, D.C.: Biblical Research Institute, 1986), 183–192. o.

4. Lásd a rá utaló nyelvezetet („király”, „az egész királyság”, „örökké élj, Dáriusz!”, stb.), valamint a neki tulajdonított királyi előjogokat a Dániel könyvében (120 főmértőség kiválasztása [lásd Eszter 1:1], a médek és perzsák jogrendszere alapján törvénykezik [Eszter 1:19; 8:8], harminc napon keresztül fogadja az emberek imádatát, rendeletet hoz, aminek alapján az oroszlánok vermébe vetteti a tisztségviselőket, egyetemes érvényű körözüvényt tesz közzé).

5. James A. Montgomery, *The Book of Daniel*, ICC (Edinburgh: T. & T. Clark, 1964), 61. o.

6. Lásd a Francis D. Nichol szerkesztette *The Book of Daniel* c. tanulmányban a Dániel 6. fejezetéhez írt utómegegyezést (SDABC 4, Washington, DC: Review and Herald, 1955), 814–817. o.

7. Ezsdrás könyve a Dániel 9. fejezetében felvázolt történelmi kontextushoz hasonló körülményeket idéz: „Círus persa király első esztendejében, hogy beteljesednék az Úrnak Jeremiás szája által mondott beszéde, felindítá az Úr Círus perzsa király lelkét, és ő kihirdetetté az ő egész birodalmában, élőszoval és írásban is, mondván: Így szól Círus, a perzsa király” (Ezsdrás 1:1–2). A két könyv fejezetei közötti tematikai megfelelés azt az értelmezést támogatja, mely szerint eredetileg a Dániel 9:1 versében megjelenő király voltaképpen Círus. Míg Círus uralkodása első évének jelentősége van a bibliai történelemrajzban (a száműzöttek első csoportjának visszatérése Júdeaába), addig Dáriusz első éve a történelem homályába vész.

8. Lásd Dániel 9:24–27.

9. Az egy éves különbség harmonizálására vonatkozó részletesebb magyarázatért lásd: „Chronology of Exile and Restoration”, Francis D. Nichol, szerk., *1 Chronicles to Song of Solomon*, SDABC 4 (Washington, DC: Review and Herald, 1955), 85–110 o.

10. A tény, hogy Jeremiás Jójakim életének eseményeit a „negyedik” (25:1; 36:1) és az „ötödik” évre teszi (36:9), valószínűleg a király uralkodásának folytonosságára utal. Ha a következtetés helyes, akkor ez még jobban hangsúlyozza a kronológiai össze nem illést a Jójakim uralkodásával kapcsolatos eseményekre vonatkozó bibliai források között.

11. Hasonló helyzeteket mutat be Aggeus és Zakariás könyve is. Jóllehet mindkettő a rabságból való visszatérés utáni Júdea társadalmi-történelmi háttérét idézi, az időpontokat rögzítő könyvek formulái Dáriusz előtt kizárólag idegen királyokat említenek (Aggeus 1:1; 2:1; 10, 20; Zakariás 1:1, 7; 7:1). Mi több, Dániel könyvének görög nyelvű változatai pót kronológiai elemeket sorakoztatnak fel, amelyek a legnagyobb valószínűség szerint a maszoréta szövegtől eltérő szemita szövegre utalnak. Sokat mondó a tény, hogy a pótelemekek a 3. és a 4. fejezet eseményeit Nabukodonozor uralkodásának tizennyolcadik évére datálják, tehát újfennt egy idegen uralkodóról van szó.

12. Doukhan hasonló megjegyzést fűz ehhez: „Ugyanaz a minta jelenik meg az 1. és a 2. fejezet bevezetésében is (Nabukodonozor uralkodásának első és harmadik esztendeje). (...) Ez a minta két egymást követő látomást köt össze.” Jacques B. Doukhan, *Daniel și Apocalipsa* (Pantelimon: Viața și Sănătate, 2013), 133. o.

TEHÁT AHHOZ, HOGY A „3+1” MINTÁT FELIDÉZZE, A SZERZŐ „JOJAKIM KIRÁLY URALKODÁSÁNAK HARMADIK ÉVÉRE” UTALT, AMIT AZ OLVASÓK AUTOMATIKUSAN NABUKODONÓZOR „ELSŐ ÉVÉVEL”, VAGY AZ ELSŐ OSTROM ÉS DEPORTÁLÁS ÉVÉVEL ASSZOCIÁLTÁK.

AMI MEGMARAD

„Mert kegyelmed szemem előtt van, és hűségedben járok-kelek.” (Zsolt 26:3)

Év végehez értettünk! Akarva, akaratlanul visszatekintünk tetteinkre, életünk eseményeire. És visszanezve, elemezve látjuk meg azt, ami megmarad!

Az amerikai költő és esszéíró, Ralph Waldo Emerson írta: *Légy jó, mert csak ez marad meg.* Lehet, hogy az emberek emlékezni fognak kiváló szónoki képességedre vagy írói tehetségedre, de biztosan sosem fogják elfelejteni az irányukban tanúsított jóságot. Gyakran mondják, amikor valaki meghal: *Jó ember volt.* A jóság gyakorlatba ültetett szeretetet jelent. Jóságra lettünk teremtve! A jóság mennyei eredetű! Az Úr Jézus kijelentette, hogy csak az Atya jó, ezért amikor együttérzéssel, jósággal, szelídséggel, önzetlenséggel és türelemmel fordulsz embertársad felé, isteni származásodról teszel bizonyosságot.

**A KÜLDETÉS
TELJESÍTÉSE
AUREL
NEAȚU**

Nemrég láttam egy dokumentumfilmet a zsidókat kivégző katonákat ért negatív hatásokról. Az erőszakos cselekedetek pszichológiai hatása alapvető probléma. Egy 1941-ben kelt jelentésben az egyik német tiszt járványként beszélt az idegösszeomlásról, depressziós esetekről, öngyilkosságokról, pszichikai nyomásról, alkoholfüggőségről, sokan betegséget színeltek, csakhogy ne kelljen erőszakot alkalmazniuk a rabokkal szemben. Az emberek a kegyetlenség, örültség és depresszió áldozataivá váltak, mivel nem voltak hajlandók továbbra is a tömegmészárlás és az őket körülvevő szélsőséges erőszak részesei lenni.

Másfelől pedig a pszichológusok és a kutatók megfigyelték, hogy a másik emberrel való kapcsolattartás mosolyok és bátorítások kíséretében javítja az érzelmi állóképességet, stimulálja az immunrendszert, és csökkenti a depresszióra és szorongásra való hajlamosságot. Lelki világunknak éppen olyan mértékben van szüksége a másokkal ápolt pozitív kapcsolatra, mint ahogyan testünknek a minőségi élelemre. A pozitív érzelmi pillanatok táplálóan hatnak a kreativitásra, a fejlődésre és az egészségre.

A mai világban jónak lenni – odafigyelni mások érzelmeire és szükségleteire, gondoskodást és együttérzést tanúsítani – utópiának, áhított eszményképnek tűnhet, amit azonban nem igazán tudunk elérni, megvalósítani. Pedig a másokra figyelés csökkenti a szorongást és a depressziót, javítja az egészségi állapotot és a jólétet. A pozitív kapcsolatokkal rendelkező emberek érzelmileg és testileg egészségesebbek azoknál, akik gyenge minő-

ségű kapcsolatokat ápolnak vagy elszigetelődnek. Ennek egyik oka az oxitocin, más néven a boldogsághormon. Amikor egymás megsegítésére, együttérzésre, megbocsátásra, szeretetre és kedvességre épülő kapcsolatokat alakítunk ki, oxitocin árasztja el az agyunkat és a testünket. Ennek számos hatása van: bizalomra és nagylelkűségre serkent, segít alacsony szinten tartani a vérnyomást, elősegíti a sebek mielőbbi gyógyulását, és megelőzi a szív- és érrendszeri betegségeket. Biológiai szempontból egymás iránti jóságra lettünk teremtve. Ezért tehát magunknak teszünk jót, ha gyakoroljuk a jóságot. Amikor együttérzést, hálát vagy megbocsátást tanúsítunk, idegrendszerünk a szervezet működését szabályozó hormonoknak köszönhetően stresszmentessé válik.

Tetszik, ahogy Ellen G. White erről ír: *„A jócselekedetek végzése áldást jelent annak, aki kapja, de annak is, aki adja. Ha megfélemedezel magadról, mert szíveden viselsz mások jólétét, akkor győzelmet arattál gyengeségeden. A jótetteket kísérő megelégedés nagyban segíteni fog a képzeletet egészséges egyensúlyban tartani. A jótettekből merített öröm élénkíti a gondolkodást, és átrezdül az egész testen”* (Bizonyosságtételek, 2. köt., 534. o.).

Ha boldogok, egészségesek akarunk lenni, és szeretnénk összhangban élni önmagunkkal, valamint a körülöttünk élőkkel, akkor legyünk jók, kínáljuk fel és fogadjuk el a jóságot! Sőt, szárnyaljunk túl mindazt, amit az emberek általában jóságnak ismernek.

„*És ha csak a ti atyátok fiait köszöntitek, mit cselekedtek másoknál többet? Nemde a vámszedők is nem azonképpen cselekednek-é?*” (Mt 5:47). Az isteni jóság feltétel nélküli, meg nem érdemelt, újból és újból felkínálja a lehetőséget számunkra, nem tartja számon a múltat, és nem válasz arra, amit cserébe kap. Isten jósága magatartás, választás. Ajándék, amit Tőle kapunk, és minden biztonnyal a magunk során tovább fogunk adni. Így lettünk teremtve, és így működünk a leghatékonyabban. Csak így lehetünk boldogok, és csak így árasztthatunk magunk körül boldogságot. A jóság az a mag, amit mások életében kell elvetni, hogy kicsírázzon a sajátunkban.

Maradjunk Isten mellett, izleljük meg az Ő szeretetét, gondolataink és cselekedeteink, mosolyunk és kézfogásunk, könnyeink és örömeink által árasztunk jóságot, hogy betölthessük rendeltetésünket. *„Aki követi az igazságot és az irgalmasságot, nyer életet, igazságot és tisztességet”* (Péld 21:21). ■

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

JÉZUS BARÁTAI

A. Mit ígért Jézus a Bibliában?

1. „Jöjjetek én hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én ..... titeket.” (Mt 11:28)
2. „Mert ..... adok néked, és ..... a te sérülésedből, azt mondja az Úr.” (Jer 30:17)
3. „És minden fiaid az Úr ..... lesznek, és nagy lesz fiaid .....” (Ésa 54:13)

**A NYÁJ
BÁRÁNYKÁI
ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztá-
lyának aligazgatója

B. Olvasd el az alábbi szöveget, és jelöld meg azt a kifejezést, amelyik leginkább kifejezi azt, amit kapsz az Istenség valamelyik Személyétől:

„Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme, és az Istennek szeretete, és a Szent Léleknek közössége mindnyájatokkal.” (2Kor 13:13)

1. Az Úr Jézustól:

- pénzt
- kegyelmet
- ruházatot

2. Az Atyától:

- játékot
- szeretetet
- édességet

3. A Szentlélektől:

- élelmet
- közösséget
- kerékpárt

MINDEN FÉLTETT
DOLOGNÁL JOBBAN
ŐRIZD MEG SZÍVEDET,
*mert abból indul ki
minden élet.*

PÉLDABESZÉDEK 4:23

C. Egészítsd ki az alábbi szöveg hiányzó szavait, majd tanuld meg kívülről Isten eme ígérését számodra és családod számára:

„Isten a mi ..... és .....! Igen bizonyos ..... a ..... Azért nem ....., ha ..... is a föld, ha hegyek ..... is a tenger közepébe.” (Zsolt 46:1-2)

Megoldások: A. 1 – megnyugosztalak; 2 – orvosságot, kigyógyítalak; 3 – tanítványai, békesége. B. 1 – kegyelem; 2 – szeretet; 3 – közösség. C. ottalunk, erősségünk, segítség, nyomorúságban, felünk, elváltoznék, omlánának.

AJÁNDÉK *a családotoknak*

Az év könyve 2020

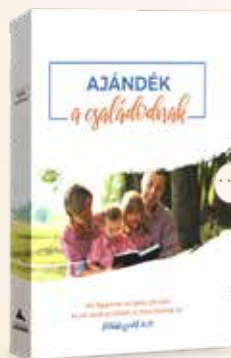
A csomag tartalma:

Biblia

Tanulmányozási útmutató

A csomagot
tartalmazó doboz

Sola Scriptura
jelentkezési szelvény